

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cereri de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Chamberlain bejelentette, hogy Anglia minden erejével segít Lengyelországnak

**A nyilatkozat ideiglenes érvényű, míg a hatalmak közt végleges szerződés nem jön létre
Nem ment német jegyzék Varsóba, de a lengyelek tartanak
Hitler módszerétől**

Mussolini támadása az „aggastyán-népek ellen“

Londonból jelentik: Az angol fővárosban csütörtökön, a késő éjszakai órákig lázas politikai és diplomáciai tevékenység folyt. Az esti órákban lord Inskip dominiumügyi miniszter magához kérette a dominiumok főbiztosait és ezeknek fontos közléseket tett azzal, hogy azokat minél előbb kormányalkozhoz továbbítsák.

A külügyi hivatalban csütörtökön este a lengyel nagykövet és a francia nagykövet jelentek meg és folytatott tárgyalásokat Halifax lord külügyminiszterrel. Ugyancsak az est folyamán Greenwood, a munkáspárti ellenzék helyettes vezére, három ízben is felkereste Chamberlain miniszterelnököt.

Az angol munkáspárt végrehajtó bizottsága késő este váratlanul rendkívüli tanácskozást tartott.

Késő éjszaka Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter azzal hagyták el hivatalukat, hogy az éjszaka részükre érkező táviratokat minden késedelem nélkül, azonnal kézbesítsék ki nekik.

Az angol kormány elébe vág egy német ultimátumnak

Londonból jelentik: A péntek reggel megjelent angol lapok egybehangzóan bejelentik, hogy amennyiben Lengyelországot katonailag me támadnák, úgy Anglia és Franciaország nyomban a megtámadott Lengyelország segítségére sietne. Chamberlain miniszterelnök — a Havas-iroda jelentése szerint —, még a pénteki nap folyamán bejelentette ezt a tényt az angol alsóházban.

A Times ezzel a híradással kapcsolatban megállapítja, hogy abban a pillanatban, amikor a londoni külügyi hivatalban tudomást szereztek arról, hogy a német katonai gépezet újból akcióba lépett, vagyis hogy csapatokat és hadianyagot vontak össze, szükségesnek mutatkozott a helyzet megvitatása. Angol diplomáciai körökben ugyancsak tegnap arról értesültek, hogy

a német birodalmi kormány egy héttel ezelőtt erőlyes hangú jegyzéket intézett a lengyel kormányhoz a danzigi korridor rendezése és a katonai műtét kiépítése érdekében. Tekintettel arra, hogy az utóbbi napokban a német sajtó kihívó hangon támadta Lengyelországot, nem lehetett tisztán látni, hogy tulajdon-

képpen a német birodalmi kormánynak mi a célja. Angol diplomáciai körökben azt hiszik, hogy ezzel a módszerrel a német jegyzék kedvező elintézését akarják kikényszeríteni a lengyel kormánytól. Ugyancsak tudni vélik, hogy éppen Beck lengyel külügyminiszter külszobán álló londoni utazására való tekintettel az angol alsóház pénteki ülésén a kormány ünnepélyes nyilatkozatot tesz, hogy úgy Anglia, mint Franciaország a megtámadott Lengyelország segítségére siet, annak dacára, hogy előzetesen az érintett államok között semmiféle ilyen irányú írásos megállapodás nem volt. A német csapatmozdulatokról szóló híradás folytán attól lehetett tartani, hogy a német-lengyel viszony végzetesen elmergesedik és ezért Chamberlain miniszterelnök, továbbá Halifax külügyminiszter felvették az összeköttetést úgy Páris, mint Varsóval és azonnali választ kértek. A Times cikke végül megállapítja, hogy a német jegyzéknek nem volt ugyan ultimátum jellege, de éppen ezért kell a nagyhatalmaknak haladéktalanul állástfoglalni, nehogy ezt a szigorú hangú jegyzéket ultimátum kövessék.

Chamberlain történelmi fontosságú bejelentése

Az angol alsóház péntek délutáni ülésén Chamberlain miniszterelnök, akit Greenwood, a munkáspárti ellenzék helyettes vezére már délelőtt meginterpellált az európai helyzetről, nyilatkozatot olvasott fel, amelyben közölte, hogy az angol kormány eddig nem kapta meg az állítólag Lengyelország ellen tervezett támadásra szóló hírek hivatalos megerősítését. Ezért ezeket nem fogadhatja el hivatalosnak. Az angol kormány az érdekeltek között szabad tárgyalás útján kívánja a függő kérdéseket elintézni. És semmi esetre sem indokolt, hogy erőszakkal helyettesítsék a tárgyalások módszerét. Ezután Chamberlain a következőket jelentette be:

— Amint a ház tudja, bizonyos tanácskozások folynak más kormányokkal. Addig, amíg a tanácskozások nem érnek véget — teljes szab-

tosággal szövegem le az angol kormány álláspontját. Ezennel bejelentem tehát, hogy ha a tanácskozások folyamata alatt

olvaa cselekmény esetén, amely világosan fenyegetné a lengyel függetlenséget és a mellyel szemben a lengyel kormány léteérékeinek tekintendően nemzeti védelmének

minden erejével való ellenállással, az angol kormány kötelezettnek érezni magát, hogy haladéktalanul megadja a lengyel kormánynak minden hatalmában álló segítséget.

Az angol kormány ilyen irányú biztosítékot nyújtott a lengyel kormánynak. A francia kormány pedig felhatalmazott annak kijelentésére, hogy Franciaország álláspontja ebben az ügyben ugyanaz, mint az angol kormányé.

AZ ALSÓHAZ ÜNNEPELTE CHAMBERLAIN ÉS BECKET

Greenwood további kérdésére a miniszterelnök kijelentette, hogy a nyilatkozat csakis az ideiglenes időszakokra vonatkozik és az angol kormány tanácskozás alatt áll különböző más hatalmakkal, így Szovjetországgal is. Nincs aziránt kétség, hogy a szovjetkormány teljes mértékben megérti és nagyrabecsüli azokat az elveket, amelyek alapján cselekszenek.

— A jövő héten — mondotta a miniszterelnök — Beck lengyel külügyminiszter látogatását várjuk. (Lelkes éljenzés a ház minden oldalán.) Tanácskozni fogunk vele különböző rendszabályokról is, amelyeket azért foganatosítunk, hogy

véget vessünk az esetleges támadásoknak, amelyeket tárgyalás módszerével váltunk majd fel.

Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy örömmel üdvözi az együttműködés legnagyobb mértékét és ha az értekezlet bizonyulna a legcélszerűbb eszköznek, úgy haladéktalanul ahhoz folyamodnának.

Ellenkező esetben azonban más eszközöket választanak.

Kijelentette azt is, hogy világnézeti akadály Szovjetország és Anglia között nincsen.

Chamberlain miniszterelnök nyilatkozata felletti vitát halaszták el a jövő hétre. Ifjabb Henderson Arthur azt kérdezte, vajon tette-e a kormány lépéseket a lengyel kormánynál az ellentétek békés megvitatása érdekében?

Chamberlain miniszterelnök ismét szólásra emelkedett és kijelentette, hogy ilyesméről nincs tudomása.

Bellenger munkáspárti képviselő bejelentette, hogy pártjának tagjai a jövőben ismét szívesen fognak harcolni a hazáért, csak

abban nem bizonyos, hogy Chamberlain miniszterelnök lenne-e a cselekvés őrájában a nemzet hivatott vezére?

Thurthler munkáspárti képviselő kijelentette, ha Chamberlain meg van győződve, hogy a békebarátok tömörítésének politikáját kell követni és ha nem néz vissza a multra, amely örök időkre meghalt, akkor azt hiszi, hogy Chamberlain lesz a legalkalmasabb ember arra, hogy a nemzet vezére legyen, miután az egész világon a békeember hírnevét élvez.

A bejelentést hosszan tartó lelkes éljenzéssel fogadták a ház minden oldalán. Ezután az ülést elnapolták és elhatározták, hogy a nyilatkozat vitáját hétfőn tartják meg.

Hétfőn ismét beszél Chamberlain addig — weekend

Chamberlain miniszterelnök az alsóház ülésén után Chequersbe utazott hétfői pihenőre.

A miniszterelnök nyilatkozatát a helyzet tisztázásával kapcsolatban úgy a kormány, mint az ellenzéki körök általános helyesléssel fogadták.

Az ellenzéki politikai körökben remélik, hogy a kormány rövidesen részletesen tisztázza politikáját. Az alsóház hétfőn megtartandó külügyi vitájának főszoneka Chamberlain lesz.

Lengyel hivatalos jelentés az elővigyázatossági intézkedésről

Varsóból jelentik: A lengyel lapok kommunikéit közölnék, amely a jelek szerint hivatalos forrásból ered. A kommuniké szövege a következő:

„Az utóbbi időben elterjedt hírekkel szemben, felhatalmazást nyertünk annak leghatározottabb közlésére, hogy Lengyelországhoz semminemű ultimátumot nem intéztek és semminemű nyomást nem gyakoroltak rá. Ennek ellenére Németország cselekvési módszerrel gyakran megpróbálja a világot és bár ezek a módszerek még nem nyertek olyan kérdésekben alkalmazást, amelyek közvetlenül érintenek érdekeinket, a legnagyobb elővigyázatosságot kell tanúsítanunk.“

A lengyel miniszterelnök a porosz határon

Varsóból jelentik: Skladkovszky miniszterelnök csütörtökön a Keletporoszországgal szomszédos határvidéken szemlélet tartott, Skvarzinsky tábornok, a lengyel nemzeti egység vezére, kiáltványban kérte a lengyel népet, hogy minden lehető módon vegyen részt a nemzet megsegítésében, a nemzetvédelmi kölcsön jegyzésében. Lengyelországnak ugyanolyan gyorsan kell felgyverkeznie, mint ahogy a többi államok, főleg a szomszédállamok teszik. Az utolsó 48 óra alatt máris 40 millió zlotyt jegyeztek.

Becket meghívták Párisba

Varsóból jelentik: A lengyel nemzeti egység pártjának parlamenti csoportja értekezletet tartott, amelyen Myedzinsky szenátor ismertette a külpolitikai helyzetet és a lengyel-német viszony fejlődését. Az értekezlet teljesen zárt volt és arról tájékoztatást nem adtak ki. Politikai körökben hangsúlyozzák, hogy Németország semmiféle jegyzéket nem intézett Lengyelországhoz és semmiféle nyomást nem gyakorolt a lengyel kormányra. A két ország között a danzigi kérdéssel már hosszabb idő óta eszmecsere folyik, ami a Népszövetség tekintélyének eltűnése után természetesen behatósabb lett.

A Havas ügynökség értesítése szerint Bonnet külügyminiszter meghívta Párisba Beck len-

gyel külügyminisztert, illetve felkérte, hogy Londoni utazása során Párisban is szakítsa meg útját. Beck a meghívást elfogadta, de nem londoni utazásakor fog ellátogatni a francia fővárosba, hanem más alkalommal.

NEM VÁRUNK SZENZÁCIÓT BECK LONDONI ÚTJÁTÓL

Varsóból jelentik: Hivatalos helyen hangsúlyozzák, hogy Beck külügyminiszter londoni útját még a nemzetközi események bekövetkezése előtt határozta el és hogy a külügyminiszter utazásának programja módosított nem szenved. Kihangsúlyozzák azonban, hogy a közvélemény a lengyel külügyminiszter londoni útjától szenzációkat ne várjon.

Berlin kihívásnak tekinti a németellenes blokkot

Berlinből jelentik: Német hivatalos körökben az a felfogás, hogy a birodalom kihívásnak tekint minden németellenes blokkban való szereplést. Berlinben különben ismét nagyon feszült légkörrel teli hetekre számíthatnak.

A berlini külföldi diplomaták körében úgy vélik, hogy Varsóval szemben Németországnak nem lesz szüksége különösebb érvekre. Hisz a párisi Le Journal megírta, hogy most Lengyelország kerül ugyanolyan helyzetbe, mint volt néhány héttel ezelőtt Csehszlovákia. Ezzel a fordulattal Beck lengyel külügyminiszter valószínűleg számolni fog és feltételezhető, hogy

a ködös angol tervek helyett inkább a konkrét német kívánások felé fog közeledni. E kívánások egyik legfőbb pontja Danzig. Berlinben lehetetlenségnek tartják, hogy ugyanakkor, amikor Hitler öt év alatt húsz millióval gyarapította a központi Németországot, ebből a tömbből éppen a 410.000 lakosú, stratégiaileg legfontosabb kulcspontra jelentő Danzig hiányoz-

zék. Azt hiszik, hogy Lengyelország ezért Londonban semmiféle nyílt németellenes szerződésbe nem fog bele menni.

Mussolini Reggióban harcias beszédet mondott

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök, aki jelenleg szemléleten jár a kalábriai félszigeten, Reggio városában pénteken délelőtt beszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

— Tudjátok meg, hogy a termékeny népek erős népek, a terméketlenek pedig gyengék. Amikor ezek a terméketlen népek az aggyastyanok csoportjává válnak, ellenállás nélkül meg fognak hajolni a fiatal népek akarata előtt.

Kijelentette ezután a miniszterelnök, hogy az olaszok évtizedekre számolnak és ezért mindig késznek válnak, mint olyan néphez illik, amelynek fegyverei vannak és bátor szívük van. Az olasz nép a birodalmat a szárazföldön, a tengeren és a levegőben minden pillanatban és mindenkiel szemben kész megvédelmezni.

Néhány egytízgyű ember az Alpokon túl azt akarta elhitetni, hogy az olasz nép eltávolodott a faszizmustól.

— De a ti lelkes kiáltásaitok — mondotta — ennek épp az ellenkezőjét bizonyítják. Az olasz nép és a faszizmus egyet jelent. Az olasz nép ezt kész lesz mindenkor bebizonyítani és ezért biztos a győzelemben.

A tömeg, amely a fascio erkélyéről beszélő Mussolinin hallgatta, sokáig éltette és ünnepelte a Ducet.

A Popolo di Roma pénteki számában vezércikket közöl „Bezárt kapu” címen Daladier francia miniszterelnök legutóbbi rádióbeszédéről és megállapítja, hogy a nemzetközi helyzet ismét bizonytalanná vált és

Európára újból zavaros idők várnak.

Daladier ahelyett, hogy egyenesen a felvetett problémákkal foglalkozott volna, általános és mellék kérdések ügyében szállt vitába Mussolini miniszterelnökkel. Miután Daladier beszéde azt jelenti, hogy Franciaország csak a feltétellel hajlandó tárgyalni, ha Olaszország nem keres semmit,

Olaszország nem tesz mást, mint tudomásul veszi Franciaország „soha” kiáltását.

Franciaország az utolsó időben sokszor mondta ki azt a szót, hogy „soha”, de az események folytán ezt mindig megbánta, — írja a Popolo di Roma.

A NÉMET SAJTÓ DALADIER „HANGHORDOZÁSÁRÓL”

Berlinből jelentik: A német lapok egyhangúsan megállapítják, hogy Daladier francia miniszterelnök rádióbeszéde nem tisztázta a helyzetet. A Hamburger Fremdenblatt szerint a beszéd hanghordozása sokkal többet mond, mint a beszéd tartalma része. A lap éjszakai kiadásában arról ír, hogy Daladier nem válaszolt

Mussolini olasz miniszterelnök kérdésére. A Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz megállapítja, hogy

Franciaország nem akarja elismerni az olasz követelések jogosságát,

ami pedig a fogalmi meghatározásokat illeti amilyen a „bekerítés politikája”, Franciaország jól tudja, hogy ő maga hogy alapította a gyarmatbirodalmát és ezt semmi esetre sem szabad szem elől téveszteni. A francia miniszterelnök határozott kijelentéseit azért nem szabad komolyan venni, mert az nem felel meg a jelenlegi körülményeknek.

FRANCIAORSZÁG NEM ZÁRKÓZIK EL

A párisi Temps hosszabb cikkben foglalkozik Daladier rádióbeszédével, amely a lap szerint nem jeleti azt, hogy Franciaország elzárkózna mindeneml eszmecsere elől és olyan javaslatot megvitatásáról, amelyek a Mussolini-Laval egyezményben foglalt kölcsönös engedmények egyensúlyát érintetlenül hagyják. Franciaországnak minden újabb követelés fejében ellenszolgáltatásokat kell kapnia. Franciaország nem akar háborút, ezért együttműködésre hívja fel azokat az államokat, amelyek a béke útján akarnak maradni.

KANADA NEM FOG EURÓPÁBA CSAPATOKAT SZÁLLITANI?

Mackenzie King kanadai miniszterelnök beszédét mondott a parlamentben és kijelentette, hogy kormánya sohasem fog megszavazni olyan törvényt, amelynek segítségével állandó csapatokat lehet szállítani Európába. Kijelentette továbbá, hogy amennyiben Európában kitörne a háború, úgy a kanadai kormány még ráér határozni afelett, hogy milyen mértékben segíti az anyaországot.

Horthy magyar kormányzó a Kárpátalja szükségességéről

Budapestről jelentik: Az országos alföldi bizottság csütörtöki nagygyűlésén gróf Teleki Pál miniszterelnök után Horthy Miklós kormányzó is felszólt.

— Gondoskodnunk kell arról, — mondotta az államfő, — hogy az országot gazdagabbá tegyük. Nekünk a Kárpátalja visszacsatolása életkérdés volt. Kárpátalja lakosságának legnagyobb része favágással foglalkozik, de ha az erdők mind kivágják, hat hét helyett három nap alatt folyik le a síkságra a víz, amely bennünket, mint az ürügyet kiönt és az alföldet ismét mocsárrá változtatja, viszont ha karszt lenne az Erdőskárpátokból, az alföldi folyók kiszáradnának. Ezért volt számunkra életkérdés Kárpátalja visszacsatolása.

Többet kell dolgoznunk és kevesebbet politizálnunk, — fejezte be beszédét a magyar államfő.

Megőrült az uccán, majd az elme- gyógyintézetben felakasztotta magát egy tanító

Brassóból jelentik: Megrendítő látványban volt részük tegnap délután azoknak a járőröknek, akik a Regele Carol uccában tartózkodtak. A kora délutáni órákban egy polgárlanis öltözött férfi verbenforgó szemekkel, váratlanul ordítani kezdett. Nyomban ezután futásnak eredt, majd megállt és most már nevetőgörcs fogta el. Újabb néhány pillanat múlva a szerencsétlen ember már zokogva fordult a körülötte állókhöz:

„Hallják, sir a feleségem és sírnak a gyermekeim. Hallják, vagy nem? Jaj szegényeim...”

Végül rendőr került elő, aki a dühöngő embert több járőrrel segítségével lefogta és az elme-
gyógyintézetbe szállította. Miután közben egyre erősebb dühroham vett rajta erőt, kezét hátra kötözték és így helyezték el az egyik cellában. Ugyanekkor megállapították, hogy Erős Józsefnek hívják és a Cskimegyei Joseni községben tanító. Családosa ember három gyermeke van. Brassóban egyik rokonát akarta meglátogatni és közben

az uccán kitört rajta az elmebaj.

A megőrült tanítóval az elme-
gyógyintézetben az éjszakai órákban újabb tragédia történt. Beszámíthatatlan állapotából valószínűleg magához tért és látva, hogy hol van, elkeseredésében öngyilkosságot követett el. Kioldotta a kezéin levő köteleket, abból hurkot formált és az ajtókilincsről felakasztotta magát. Tettét csak a reggeli órákban fedezték fel, a mikor már halott volt.

A katolikus egyház köszönete Daladiernek

Verdier francia bíboros levelet intézett Daladier miniszterelnökhöz a francia püspökök és kardinalisok nevében. A levél hálás köszönetet mond a miniszterelnöknek, hogy hozzásegítette Francia katolikusokat nagy missziójuk teljesítéséhez azzal, hogy előmozdította a katolikus egygyűlés megtartását. A bíboros arra kéri a miniszterelnököt, hogy legyen továbbra is a civilizáció, a szabadság, testvériség és keresztény egyenlőség védelmezője.

Lebrun marad Francia köztársaság elnöke?

Párisból jelentik: A szenátus és a képviselőház Lebrun újbóli megválasztása mellett fog dönteni. A szociálisták és kommunisták Lebrun személye ellen, míg a közép- és jobboldali pártok mellette foglalnak állást, a radikális párt pedig ezideig még nem határozott. Maga Lebrun elnök függőben tartja még, hogy elfogadja-e az újbóli jelölést. Lebrun elnök egyik bizalmas barátja szerint Lebrun kijelentette, hogy az esetleges másodszori megválasztása alkotmányellenes, de a jelenlegi súlyos helyzetre való tekintettel hajlandó engedni a többség kívánásának.

Tejeskávé
mindenkinek
és mindennap

Franc**ck**-ből és Kneipp**é**ből

Katolikus főpapok beszédei a magyar zsidójavaslat ellen

Serédi herceprimás és Glattfelder püspök kivételt kíván tenni az asszimiláltak javára

József főherceg és 70 tábornok a frontharcosok jogaiért

Budapestről jelentik: Most került csak nyilvánosságra gróf Károlyi Gyula lemondó levele, amelyből kiderült, hogy csakugyan a zsidó törvénnyel szemben való állásfoglalása miatt mondott le. A felsőházi tagok egy része, hír szerint olyan értelmű módosítást javasol, hogy

A törvényjavaslat első szakaszát nem fogadja el, mert azt

számtalan elolvasás után sem értette meg.

Ha ez a szakasz változatlanul megmarad, már csak azért is vissza fogja utasítani a törvényjavaslatot. De a javaslat valamennyi szakasza úgy van megtervezve, hogy azokat senki nem tudja megérteni. Ilyen konfuzióz szöveggel még nem találkozott.

Ilyen rongyos ruhában a felsőház előtt még nem állott senki.

A javaslat rossz, de az még nem olyan nagy baj, mintha a kormányzás rossz. Egy rossz kormányzás után jó kormányzásra aligha lehet számítani. Nem emel gátat a törvény életbeléptetése ellen, de méltatlankodik annak szelleme ellen. Ez a törvény rést üt az alkotmányon, a szabadságon és az egyenlőség-

gen. Azt javasolja, hogy a kormány annak végrehajtását bizza egy kormánybiztosra, aki mellé egy ellenőrző bizottságot állítsanak.

Ravasz László általánosságban elfogadandónak tartja a javaslatot, de ki kell vonni azokat a zsidókat az intézkedések alól,

akik lélekben és magyarságukban már teljesen áthasonultak.

Szerinte bizottságokat kellene az egész országban létesíteni, amely minden egyes esetben titkos szavazással döntene abban a kérdésben, hogy valaki asszimilált-e, vagy nem és a határozatot közzéténnék a hivatalos lapban.

Raffay általánosságban szintén elfogadja a tervezetet, de annak egyes pontjai komoly aggodalommal tölti el.

Szilágyi Lajos a következő felszólaló, aki megemlítette, hogy azt beszélik, hogy a kormány külföldi befolyásra terjesztette elő a törvénytervezetet. Ezt a kijelentését azonban a jelenlevő Teleki Pál gróf miniszterelnök erőlesen visszautasította.

— Nem értem, miért kell az ilyen komolytalanul tett kijelentéseket naponta még a felsőházi tagoknak is megismételniük — mondotta a magyar kormányelnök.

ne tekintse zsidónak azt, aki már három év-tizeddel előbb megkeresztelkedett,

vagy pedig, aki igazolja, hogy ősei 1848 előtt már a magyar szent korona országainak területén született. Az „Az Est” szerint hetven tábornok, köztük József főherceggel vállalja azt a felfozást, hogy a frontharcosok különleges elbánásban részesítenők.

A felsőház egyesített bizottságának tárgyalásán Serédi Jusztinián herceprimás szólalt fel először a zsidó javaslat ellen. Kijelenti, hogy a püspöki kar feltétlenül szükegesnek tartja a javaslat feletti kritikát, és ha a törvénytervezet a zsidók túlkapásait egyenlőleg szorította volna vissza, akkor nem emelt volna kifogást. A törvényjavaslat azonban

nemcsak magyar állampolgárokról szól, hanem keresztény testvérekről is intézkedik.

Nem tartja szerencsésnek, hogy a javaslat keresztény és keresztény között különbséget tesz. A javaslatnak más elven kellett volna felépülnie. Ő különbséget tenne azok között a zsidók között, akik a törvény életbelépte előtt már magyar állampolgárok voltak és azok között, akik nem voltak azok. A büntetett előéletű, nem asszimilált izraelitákat nem kellene a közösségbe befogadni, valamint azokat a ki-keresztelkedetteket sem, akik azután felekezeten kívüliek lettek. Kivételt tenne azokkal a zsidóvallású és megkeresztelkedettek között,

akik besületes munkát folytattak, vagy komolyan asszimiláltak és hasznos tagjai a társadalomnak.

Glattfelder Gyula csanádi püspök nem is hozzájárulni ahhoz, hogy kitegyenek állásukból olyan embereket, akik állásukat jogosan szerezték meg.

Olyan alkotás ez a javaslat, amely ellenkezik a kétezres éves keresztény felfogással

és ellenkezik az ezer éves magyar felfogással. Lehetetlenség, hogy a vér és hús joga érvényesüljön és beszélhessenek telivér egyénekről és félvér zsidókról,

mintha a babilnai sorozóbizottság előtt állnának az emberek.

Tovább nyomulnak előre a spanyol nemzeti csapatok

Spanyolország csatlakozott a kommunis'ellenes egyezményhez. Madrid marad az ország fővárosa

Madridból jelentik: A falangisták Madridba való bevonulásuk után nyomban megkezdték a közrend biztosítását. Húst és halat osztottak ki az éhezők között. Csütörtökön 30 ezer ebédadagot zolgáltatnak ki a szegényeknek. A madridi helyőrség parancsnoka úgy

a spanyol fővárosra, mint környékére elrendelte a hadiállapotot.

A rendelkezés értelmében a lakosságnak valamennyi fegyvert be kell szolgáltatni a katonai hatóságokhoz. Egy másik rendelkezés tiltja a lakosságot a rádióhallgatástól és szigorúan bünteti a hamis hírek terjesztését. Valamennyi sajtóorgánum előzetes cenzura alatt áll. Szigorúan büntetik az ipari munkások szabotázsát. A munkabeszüntetés tilos.

Madridban különben teljesen helyreállt a rend. Az elmúlt éjszaka már egyetlen puskalövés

sem dördült el. A közhivatalok rendszeren dolgoznak. Pénteken reggel valamennyi kávéház, vendéglő és kocsma megnyitotta üzemét, szombaton már a mészárosok is dolgozni fognak.

Miaja tábornok, a spanyol köztársasági csapatok volt parancsnoka, kijelentette a hírlapíróknak, hogy véglegesen Mexikóban akar letelepedni.

Burgosból jelentik: A nemzeti csapatok bevonultak Valenciába, majd az atól délre fekvő területeket is megtisztították. Andaluziában számtalan községet szálltak meg, a levelei arevonalon pedig elfoglalták Alicantet. A lakosság mindenütt kitörő örömmel fogadta Franco tábornok csapatait.

Minden találgatást megelőzve Madrid polgármestere a Havas sajtóügynökség munkatársának kijelentette, hogy

Francó döntése értelmében Madrid marad Spanyolország fővárosa.

Salazar portugál miniszterelnök és Franco tábornok csütörtök este a külügyminisztériumban barátsági és megemntámadási szerződést írtak alá. — Az angol fővárosban tartózkodó Alba herceget sürgősen Madridba hívták.

A Giornale d'Italia Burgosból keltezett hírt közöl, amely szerint spanyol félhivatalos körökben kijelentették, hogy

Spanyolország néhány nappal ezelőtt aláírta a kommunis'ellenes e-gyezményt.

Szakértői bizottság állapítja meg a vitás magyar-szlovák határt

A szlovákok tárgyalási alapul fogadták el a magyar javaslatot

Budapestről jelentik: A magyar és szlovák delegációk pénteken délelben 12 órákor tartották meg folytatódó ülést a külügyminisztérium egyik tanácstermében. Az ülés elején a szlovák delegáció bejelentette, hogy a magyar javaslatot tárgyalási alapként elfogadja. Ezek után a két delegáció szakértőket nevezett meg, akik délután 5 órákor ülnek

össze az új határvonal megállapítása céljából. A határmezsgállapító bizottság szakértői ma ényorében megállapították a vitás területek határvonalait. A bizottság hétfőn ismét összeül és ezalkalommal teljes részletességgel vonják meg a térképen a határvonalat.

M. et Mme Lebrun

*

Tehát nem „Barna Berci” e soroknak tárgya, hanem Albert Lebrun. Mikor a francia köztársasági elnökké választották, megírtam róla, hogy ez a falusi ember, bár kiválóak a képességei, nem sok vizet fog zavarni a világpolitikában, mert aki az eke szarva mellől jön a közéletbe, az mindig a békeség emberé. A nagy világ akkor még nem ismerte Lebrunt, bár hezájában, mint a szenátus elnöke, már nagyon nevezetes ember volt. Amiket most róla elmondok, az ilyen dolgokat többnyire a nekrológok számára tartogatja a sajtó és ezek talán nem is időszerűek, mikor Lebrun és nejét londoni látogatása alkalmából két nagy nemzet ünnepelte, — de Lebrun három hét múlva már visszavonul a közéletből és így búcsúztatása már kezdődhetik.

Mercy-le-Haut, a kis falu, ahonnan Lebrun származik, 50 házból áll. A Lebrun-család itt ősidők óta kisbirtokos; az ősi földön most az elnök fivére, Gabriel gazdálkodik, aki olyan ruhát visel és úgy él, mint a faluban a többi paraszt és a gyermekei is szántanak, vetnek, birkát legeltetnek, libát őriznek. . . . Albert Lebrun tehetsége már az első iskolai évben feltűnt a falu rendkívül szegény papjának, aki elkezdett foglalkozni a gyerekkel és tizenéveses korában levezgáztatta a gimnázium negyedik osztályának megfelelő ismeretanyagból. Tizenéveses korában felvették Albertet a náncyi liceumba és tizenkilencéves korában már okleveles mérnök volt. Tíz évig szolgált az államnak, mint mérnök és azután képviselő lett: negyven év óta csak a politikának él. De sohasem volt nagy szónok és nem lett fiz-tizenkét ezer miniszter, mint híres földije, Poincaré, vagy Briand. . . . Nem politikai ügyeskedései, hanem emberi tulajdonságai vitték előre pályáján, a szenátus elnöki székébe és onnan (633 szavazattal 821 közül) a francia köztársaság élére.

Az elnöki palotában, az Elysée-ben, melyet XIV. Lajos a híres Pompadour számára vásárolt, Lebrunék sohasem érezték jól magukat, úgy szintén a köztársasági elnök két vidéki kastélyában, Rambouilletben a Fontaineblauban sem. Azt hiszem, hogy ezeket a kastélyokat utálják is. . . . De minden őszel nagy vadászatok vannak Rambouilletben a vadaskertben és oda sok vendéget kell meghívni, diplomátákat és más előkelőségeket. Az elnöknek is részt kell venni a vadászaton, kezébe adják a fegyvert, de nem volt rá eset, hogy elsütötte volna a puskát. Gyanakszom, hogy a vadászatról ő is körülbelül úgy gondolkozik, mint én: az igen nemes férfias sport volna, ha a nyúlhal is lenne töltött fegyver és ő is olyan ügyesen tudna célozni, mint mi.

Lebrunéknak az az igazi nyaralás, ha „hazamehetnek” Mercy-le-Hautba. Albert felhúzza a francia paraszthoz illő vorduroy nadrágot, mely tartósabb, mint a bőr, felgyúri az inge ujját, kipódi a bajuszát, fejébe csapja a miccispkát és segít a gazdaságban, az elnök pedig hajnalban és alkonyatkor megfjei a teheneket.

Ugyanis Madame Lebrunt is leleplezhetem, illetve elmondhatom egy érdekes szokását: az Elysée-palotában minden reggel öt órakor felkel és mire az inasok és szobalányok szolgálatra jelentkeznek, akkor már három-négy szobát kiatakarrít. Ezt szokta mondani:

— Nem akarom, hogy kijöjjenek a munka lendületéből, mert nem lehet tudni, hogy még milyen idők jönnek. . . .

A francia köztársaság elnökének nagyon sok a dolga, de hetenként két délután és két este fenn van tartva az elnök magánélete számára. Az egyik szabad délután megjönnek az unokák és ebéd idejére, hat órára már ott vannak a szülei is. A másik szabad délután és este Lebrunék mennek valamelyik gyerekükhöz, Ebéd után zenélnék; az egyik unoka, Annik, még kis leány, de csodálatosan zongorázik, a nagyapa, az elnök pedig igazán művésziessen hegedül. Megélnének a zenéből!

Ugyanis Lebrun a 40 évi politikálással nem szerzett egy vasat sem, a köztársasági elnök tiszteletdíját pedig egy hivatal kezeli, mely elég szerény költőpénzt juttat az elnöknek.

D nem ez a legnagyobb baj, hanem az, hogy az elnök nagyon beteg. Ha valakinek gümőkórja van, az baj, de gyógyítható; ha rákja van, az még nagyobb baj, de élél az ember a haláláig: ha azonban az embernek szive van, az a legnagyobb betegség. . . . Kéregető levelet nem engednek Lebrun asztalára és ha az elnök sétál Párisban, a titkosrendőrök raja kíséri, hogy védelmezze a kéregetőtől, mert az elnök odaadná az óráját s a kezelője gombját is. Egy ember, aki ha valami szerencsétlenségről vagy valakinek a nyomoráról hall, a szó szoros értelmében könnyezik, sir. . . .

Lebrunról, mint politikusról nem kell beszélnem, — hiszen olvastuk londoni nyilatkozatait. De

Amit nem kérdeznek...

A középeurópai munkás most hétfőn este fanyar mosollyal tekintett végig nyirkos, egy-szobakonyhás lakásának összkomfortján, a hideg szobának szalmaszékjain és valószínűleg azt kérdezte magától, hogy milyen jó az olaszoknak, akiket megkérdeztek, hogy lemondanak-e a kényelemlről? Pedig nem így van. A szegény embernek is van kényelme: a semmivetés. A kényelem nem egyéb, mint a viszonyok adottsága mellett lehető jó fizikai lét és annak a küzdelemnek az eredménye, amelyet az ember légtundókkal szemben a test jólérzéséért folytat. A szegény embernek minden ébren töltött órája, amelyet nem foglal le a létfenntartás harca: kényelem, szabadság és ezért az ember törekszik annak a helyzetnek a biztosítására, amely fizikai jólérzését kielégíti.

Az ugynevezett összkomfort, ez a divatos szólam, nem egyéb, mint porhintés az embernek a kényelem állandósítása felé irányuló szeméibe. Teljes kényelem nem létezik. Primitív formája a semmivetés, de az, akinek semmi dolga ezen a világon, az nem éri be ezzel a abszolútnak látszó állapottal, hanem a technika nagyszerű találmányaival szövetkezve, óriási rafinériával igyekszik az üres idő gyönyörét a fizikai jólét fokozásával emelni. A csavargónak a hid aljának szelmentes zuga, a munkásnak a déli napsugártól felmelegített kikötői zsák éppen olyan kényelmet jelent, mint a gazdagnak St. Moritz, vagy Juan des Pimes és a luxusszállók drága kényelme.

Milyen banális lett volna a Duce vasárnapi kérdése, ha az az élet feláldozását kérte volna számon. Először katonát nem kérdeznek meg, hogy mi a véleménye a halálról, másodszor az élet semmivételét kiugrató kérdést már évszázadok óta teszik fel és azt a különbség népek és korok mindig egyhangú és pozitív válasszal viszonozták, mégis mindig voltak menekülő katonák és megfutadott seregek. A vasárnap, Rómában feladott kérdés mélyebb pontra tapint: az örömtelen életre. A római kérdés utolsó analízisében szerzetesi lemondásnál is többet követel, nem a halált — amelyet majd az Urísten intéz el, — hanem azt, ami még az ember önnrendelkezési övezetén belül van: a normális életéről, a fizikai jólérzéséről való lemondást. Szubjektív síkon senkitől többet nem kér, mint a másiktól. Nekem egy dézsa hidegvíz annyi kényelem, mint a másiktól a hideg-meleg „folyó” viz, az erdei munkásnak a megrakott, lángoló rőzse annyi meleget ad, mint a központi fűtőtest, az egyiknek jobb a bognácsra főtt gulyás, mint a francia konyha guarmanderája. Tehát mindenki egyenlő kontribúciót, egyenlő adót róhat le: a kényelmes életet, amint hogy nincs kényelmetlen élet, csak ott, ahová az emberiség most készül, amely légmentesen van elzárva a hadtárpóval széles övével a külső világtól és amelynek levegője csak gyéren szivárog be a hazuról küldött újság, a cigarettaparcó és egy rőzsaszínű levelezőlap alakjában.

Még a régi görög-római harcias doktrína, a taedium vitae sem jelentett ennyi egyenlőséget. Hiszen az ételszeretet nem egyenlő az emberben. A halálos beteg vagy az életunt kevesebb áldo-

zatot hoz a köznek, mint az élte tavaszán levő fiatalember. Minél több esztendő mult el felettünk, annál kevesebb az, amit kockára teszünk. A spártaiak a fizikai élet mesterséges tehernévelésével akarták azt az áldozatot csökkenteni, amelyet a kényelem feladása, a harcckészsg jelent. Ők még értettek a Halál rokonszenvesítéséhez és számukra Tanatos szép szál fiatalember, az álom fivére volt, aki lehajtva fákláját az örök sötétségben hagyta az életteleneket „álmódozni”.

Ennek a spártai szellemnek modernizálása az a felfogás, amely a római kérdésben visszatrövidül. Nem tudjuk, hogy a „dolce far niente” népe számára vajjon ma is a kényelmes élet maximuma a semmivetés. Mondják, a fascizmus átalakította az olasz energiát, de különben is az életeszközök általánosulása egyforma összetételt ad a fajok osztályainak. Az olasz közpószált, a munkás nem sokat különbözik a franciától és a különbség nem döntő olyan korban, amikor az érvényesítés az egyén helyett a gépben találja súlypontját. Nem az olasz élet irányába intézett kérdés volt tehát a Ducéé, a mikor azt akarta tudni, hogy lemondanak-e honfitársai a kényelemlről? Az emberiség kapta fel a leckét. A dolgozó és nemdolgozó társadalomnak kell látnia, hogy olyan összecsapás készül, amely nemcsak életeket követel, hanem mindenkinek a kényelmét, a „jó” erzetet, azt a néhány órát, amelyet a munkától magunk számára elcsenhetünk, az apró örömöket, amelyek megmunknak okozhatnak, az étellel való — ma legalább korlátok közt meglevő — rendelkezésünkre, azt a sok apró dolgot, amely a műhelyek és irodák zaja, csattogása között vigaszként cikázik fel a dolgozó ember lelkében, amely a villamoson és gyalog robotoló ember lelkében szunnyad és vággyá erősödik: ez a kényelem, a dopolavore, mindaz, ami munka után jön: a hirtelen csökken, az elszívó vakáció, a forró nyár, az éret ősz, a holdnapi napsugár, a mély alvás, sok-sok apró dolgot, amely abba a néhány órába ösztörszuszufolva várja az embert, amely este jön vagy a déli szünetben és amiért élnek az emberek.

Tartozik-e erről lemondani?

Ez a kérdés. Nem az élet vagy halál. Arról nem kérdeznek Titeket. De azt a legtöbben nem is ismerik. Mert az életnek az a szeretete, amelyet ma éreznek az emberek, annak az életnek szól, amely tele van a kényelmi komplexummal, tele van annak imádatával, ami az élet akár materiális, akár szellemi szépségét jelenti számunkra. Szeretjük azt a pezsgő, teli életet, amelyet a hábours müdal „piros” életnek mond, amelyet mi kényelmes-életnek nevezünk. A halálfélelem az abszolút életnek, a pusztá életnek a féltése de, hogy azt megismerjük, előbb szakítani kell az élet minden „kényelmével”, a békével. A római kérdés erre a készségre, hajlandóságra irányul. Hajlandó-e az ember az örömtől légmentesen tesíteni életét és a pusztá létet bevinni a háború kísérleti zónájába? Ez a kérdés? A többit majd elvégzik a fegyverek.

mégis elmondom, hogy miniszterei egyszer szóba hozták előtte, hogy ha az európai kontinensen rohamosan terjednek a diktatúrák különböző formái, vajjon fenn lehet-e tartani a demokráciát Franciaországban, nem fog-e egyszer ott is érvényesülni a parancsuralmi rendszer? Lebrun azt felelte:

— Ez teljesen ki van zárva! Ugyanis a franciák polgár sok dologra képes, esetleg bolondságra is. De semmiesetre sem mond le arról az alkotmányos jogáról, hogy szidja a saját kormányát, — ez pedig a diktatúrának lehetetlen lenne. Nincs-e igaza?

S C A L A-ban

AZ ÖRDÖCCASSZONY

(Jezabel)

BETTE DAVIS

aranyéremmel díjazott filmremek, amely minden világvárosban a legnagyobb sikert aratta. (lásd, Budapest-i Színházi Magazin kritikáját). 4 CSILLAGOS MINŐSÍTÉS.

Fejszecsapásokkal megöltek és kiraboltak a fővárosban egy gyógyszerésznőt

Mialatt a gyilkosok végeztek áldozatukkal, a lakásban szólt a rádió.
A tettesek a gyógyszerésznő cselédje és ennek férje

Bucurestiből jelentik: A fővárosnak ismét megvan a maga bűnügyi szenzációja. Mint már röviden jelentettük, Tampeanu Georgeta okleveles gyógyszerésznő rablógyilkosságnak esett áldozatul és

a büntényt néhány nappal ezelőtt felfogadott szolgálója és ennek férje követte el.

A megdöbbentő rablógyilkosságról a következő részleteket jelentik:

Tampeanu Georgeta 41 éves gyógyszerésznő, aki egyébként Bibicescu egykori bankkormányzó unokája volt, Tampeanu fővárosi ügyvéd felesége volt, azzal azonban mindössze három héttel ezelőtt. Ekkor az asszony a Bulevardul Ferdinand-ut 49. számú házában első emeletén bérelt magának lakást. A Calarasi-uton levő gyógyszerésztárát bére adta és ennek a jövedelméből élt. Miután egyedül lakott, még az elmúlt hét folyamán apróhirdetés útján cselédet keresett. A hirdetés eredményeképpen még aznap jelentkezett egy nő, akit a szerencsétlen urinó nyomban alkalmazott. Minden feltevés mellett szól, hogy az intelligens asszony a cseléd okmányait magához vette. A megdöbbentő büntényt az áldozat édesapja fedezte fel, aki szerda este leányát meg akarta látogatni. Az idős ember csöngett, választ azonban nem kapott. Ez annál is inkább feltűnő volt, mert előző este, tehát kedden, fia — az áldozat fivére — miközben feleségével a városba tartott, becsöngett a lakásba, azzal a szándékkal, hogy nővérét is magával vigye. Ez este nyolc óra tájban történt, a lakásból azonban

ezúttal sem jelentkezett senki.

Miután a gyógyszerésznő fivére azt hitte, hogy nővére valahol látogatásban lehet, nyugodtan távozott. Éjszaka 11 óra tájban, hazafelé menet, ismét becsöngett. Az eredmény ugyanaz volt. Ezt már különösképpen találta, de arra gondolt, hogy nővére valószínűleg még nem érkezett haza. De hol van a cseléd? Néhány sort írt egy cédulára, azt az ajtó alatt dugta, majd pedig feleségével hazament.

Ilyen előzmények után a gyógyszerésznő édesapja érthetően gyanusnak találta, hogy csöngetésre leánya nem jelentkezik. Ekkor megkezdte a lakást, hogy abba a hátsó lépcsőn keresztül jusson be. Itt van ugyanis a cselédszoba és az idős úr úgy gondolta, hogy a háztartásbeli alkalmazottat ott találja. A cselédszoba ajtaja nyitva volt, bent azonban senki sem tartózkodott. Az öregúr végigment a lakáson és végül is a nappali szobába nyitott be. Itt megdöbbentő látvány fogadta:

Leánya véres holtteste a padozaton feküdt, csaknem a szoba közepéig kihúzott recamier és a kályha között.

Közben pedig a rádiókészülék nyitva volt és egy idegen állomásról éppen egy keringőt közvetítettek. A telefonon értesített bűnügyi hatóságok nyomban a legerélyesebb vizsgálót indították és már az első pillanatokban megállapítást nyert, hogy a kegyetlen gyilkosság áldozatául esett gyógyszerésznőt a tett elkövetése után kirabolták.

Egy kazetta, amelyben 81.000 lei készpénz volt, feltörve feküdt az asztalon.

Már ekkor kétségtelenné látszott, hogy a büntényt a napokkal előbb felfogadott cseléd és ennek férje követte el. A házbéli vallomása szerint ugyanis az új cseléd egy férfi társaságában volt, akiről azt mondotta, hogy a férje. A detektívek munkája mindenekelőtt arra irányult, hogy a lakásban található esetleges nyomokat felfedezzék. A szobában egy véres kalapácsot találtak. A gyilkosok ezzel a kalapáccsal hajtották végre elvetemült cselekedetüket. A kalapács nyele el van törve és ebből a tényből arra következtetnek, hogy

az áldozat fejére mért ütések oly erősek voltak, hogy a szerszám fanyele elhasadt.

A rendőrség emberei ezenkívül egy férfi és egy nő cipőjének lábnyomait fedezték fel a recamier támláját felül szegélyező fénvesz faburkolaton. Kétség sem fér ahhoz, hogy ezek a lábnyomok a gyilkosoktól származnak, akik, mielőtt végeztek volna áldozatukkal, közelharcot vívtak vele. A boncolást végző orvos megállapítása szerint a holttest halántéki részén több ütés nyoma lát-

szik. A gyilkos a kalapácsot élével használta, a hatalmas termetű nő, bár több ütést kapott, nem vesztette el eszméletét, hanem szembeszállt támadóival. Erre a két tettes közül valószínűleg a férfi, felugorhatott a recamierre és újabb ütésekért mért a szerencsétlen teremtés fejére. Az áldozat szájában egyébként rongydarabot találtak, amelyet, miután eszméletét elvesztette, dughattak a szájába.

A borzalmas gyilkosság zeneszó mellett folyt le.

Lehet, hogy a cseléd és férje azért nyitották ki a rádiót, hogy a zene hangjai elnyomják az áldozat segélykiáltásait, de az sincs kizárva, hogy a készülék még a szobába történt belépésük előtt nyitva volt. A tettesek, miután végeztek a gyógyszerésznővel, magukhoz vették Tampeanu Georgeta 81.000 lei készpénzét, amelyet az, az utóbbi hetek eseményei miatt, vett ki a bankból és egy kazetában helyezett el. Ugyancsak magukhoz vették a gyilkosok a cseléd okmányait is.

Mikor történt a megdöbbentő büntény? Erre a kérdésre aránylag könnyen kapott magyarázatot a rendőrség. Az egyik szomszéd elmondotta a detektíveknek, hogy kedd délelőtt 11 óra tájban beszélt Tampeanuné cselédjével. Azt kérdezte tőle, hogy asszonya odahaza van-e, mire ez azt válaszolta, hogy a városba ment. A szomszédnő ekkor a mosókonyha kulcsát kérte el, a melyet a cseléd nyomban kihozott a lakásból. Azóta ezt a háztartásbelit nem látták. Érdekes, hogy bár a ház valamennyi lakóját és az ekező szolgálat cselédleányokat kihallgatták, a gyógyszerésznő alkalmazottjának nevét nem sikerült megállapítani. Megmutatták ezeknek a rendőrség fényképalbumaiban a tolvaj háztartásbeli alkalmazottak gyűjteményét, ezek között azonban a gyilkosokat nem ismerték fel. Ennek ellenére a házbeli személyzet elég értékes fel-

Funck német gazdasági miniszter nyilatkozik a román-német egyezményről

A német gazdasági élet nem lehet a pénzügyi politika rabja

Berlinből jelentik: A birodalmi bank központi tanácsának ülésén Funk gazdasági miniszter, a birodalmi bank elnöke beszédet mondott, amelyben ismertette a kormány álláspontját a közép-európai gazdasági kérdésekről. Funk többek között ezeket mondotta:

— Közép-európa gazdasági rendezésének kérdése úgy politikai, mint gazdasági tekintetben új közelettségeket ró a birodalomra. Németország ma a világ legnagyobb ipari állama.

Németország ipari felkészültségét az északi tenger felől a Fekete tengerig terjedő gazdaságilag kiaknázható terület támogatja alá

és ez a körülmény nagy jelentőségű azoknak az államoknak a fejlődésére nézve is, amelyek ide tartoznak.

A román-német kereskedelmi szerződésről Funk birodalmi miniszter ezeket a felvilágosításokat adta:

— A gazdasági megállapodásnak egyik teljesen új formájával állunk szemben, amelynek lényege nemcsak a kereskedelmi és pénzügyi érdek, hanem a természetadta gazdasági erők összpontosítása egy termelési rend kifejlesztésére érdekében. Németország hosszú lejárta kölcsönökét nyújt mégpedig olyképpen, hogy egész és félgyártmányait Romániának szállítja és ennek ellenében megkapja a román nép termelvényeit. A Romániának szállított ipari termékek ugyanolyan értékűtől állnak, mint az a nyersanyag és mezőgazdasági termék, amit Romániát szállít a birodalomnak. Ezen az alapon módunkban áll pénzügyi egyensúlyra szert tenni

Sohasem fogjuk eltérni, hogy gazdasági életünk a pénzügyi politika rabja legyen és hogy gazdasági erőforrásainkat a nemzetközi manipulációk szolgálatába állítsuk.

Azt sem lehet eltérni, hogy a tökésegény országokat kölcsönök nyújtásával lejárzzák. A nemzetközi kereskedelem terén együtt akarunk működni az

világosításokkal szolgált a nyomozó közegeknek, akik remélik, hogy a gyilkosokat rövidesen kézrekerítik.

A fővárosi lapok az esettel kapcsolatban felhívják Bucuresti lakosságát, hogy csakis olyan háztartásbelieket alkalmazzanak, akiknek okmányai rendben vannak, sőt jól teszik, ha emellett még a rendőrségen személyesen is utána néznek az illetők előéletének. Ez az óvintézkedés a fővárosban valóban helyénvaló, mert az utóbbi hónapokban számos esetben megtörtént, hogy a cselédek lakásadóikat kifosztották és

százazreket érő értéket zsákmányoltak. Néhány nappal ezelőtt például egy ismert fővárosi úriasszony szobainast alkalmazott. Mialatt az új szobainas a városban tartózkodott, úrnője kíváncsiságból átkutatta kosarát és ekkor meglepő felfedezést tett. A kosárban egy szmokingot, lakkcipőt és keményített ingmellet talált. Az úrnő nyomban a rendőrségre sietett és nemcsak a később kiderült, hogy a „szobainas” a sóbánból szökött meg, ahová gyilkosság miatt került.

európai államokkal, de az általunk elképzelt világkereskedelemnek teljesen új alapokra kell helyezkedni. Legutóbb tárgyalásokat kezdtünk e tekintetben Angliával és Franciaországgal, de ezek a tárgyalások az utóbbi napok eseményei során megszakadtak, most azonban, hogy Közép-európa kérdése rendeződött, újból elsőrangú szükségletté vált a tárgyalások felvétele. Németország és Olaszország oly szoros gazdasági kapcsolatot teremtettek egymással, amelynek távolabbi célkitűzése Európa gazdasági erejének összpontosítása. Angliának semmi oka sincs arra, hogy megvonja a magánhitelket a protektorátusunk alatt álló államoktól.

Az új birodalmi bank szervezetről Funk gazdasági miniszter kijelentette, hogy a birodalmi bank újjászervezésénél az a szempont érvényesült, hogy

a külföldi tőkét teljesen ki kell kapcsolni.

Jelenleg 40 millió márkára tehető a birodalmi bankban levő külföldi tőkék értéke.

— Természetes — fejezte be beszédét a gazdasági miniszter — azok a tőkeérdekeltiségek, amelyek a birodalmi bank szervezésében érdekeltiségek volt, megfelelő kártalanítást kapnak.

A német-román kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban azokban a román kikötőkben, amelyekben tervbe vették az ipari és kereskedelmi vállalatok kilövetését, német szabadkikötői létesítettek. Különösen raktárakat és átrakó-berendezéseket építenek a német hajók számára. E célnak érdekében kiépítik a román közlekedési hálózatot és összekölik egymással a különféle víziutakat. Ebben a vonatkozásban Németország belépése a Dunabizottságba különös jelentőséggel bír.

Hamburgból rendszeres hajóközlekedést létesítenek a Fekete tengerrel.

A Hanzavárosok bekapcsolódása a délkelet-európai áruforgalomba nagy jelentőségű és ennek örvendtes kereskedelmi következményei rövidesen jelentkezni fognak.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

23-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Április

Évnap, amelyet gyakorta változó időjárás miatt szeszélyesnek nevezünk, az esztendő negyedik hónapja. A régi római kalendáriumban az év hónapjai sorában a második helyen állott. Április harminc napos, de Julius Cézár, aki a régi naptárt megreformálta, csak huszonkilenc napos volt. Neve a latin aperire (megnyitni) szóból származik, mert Ovidius szerint a tavasz nyit meg mindent. A magyar nép áprilist Szent György hónapjának is nevezi.

Április elsején az emberek régi szokása szerint megrézfálják egymást. Akit ezen a napon valamivel rászédnek, azaz a bolondját járatták vele, azt április bolondjának nevezik. Április bolondján aztán mindenkit jót kacag. Az áprilisba való kiüldés elterjedt szokás az egész földkerekségen. Franciaországban poison d'avril, Angliában April-fool, Olaszországban calendrino, Németországban Aprilsnarr a neve április bolondjának, annak a becsapott flótásnak, akit sikerült áprilisba küldeni.

Biztosan nem lehet tudni, honnan ered az áprilisba való kiüldés. Egyesek szerint az április csalfa és változó voltában kell magyarázatot keresni. Egyes népmesék tudósok szerint az áprilisba való kiüldés eredete régi kelta szokásból fakad, mikor is április kezdetén vídám, bohó tavaszi ünnepeket ülték. Vannak olyanok, akik az áprilisjárásban Krisztus kínszenvedése azon jeleneteknek maradványát látják, amikor Jézus Krisztust egyik főpaptól a másikhoz, majd Pontiustól Heródeszig küldték. Innen származik az a közmondás is, hogy valakit Pontiusból Pilátusig küldenek. Legvalószínűbb azonban, hogy az áprilisküldés eredete IX. Károly francia királynak 1564-ben kiadott rendelkezésében keresendő, amikor az újév napját az eddigi április 1-ről január 1-re tette át. Már akkor is szokásban volt az újévi ajándékozás, azonban a királyi rendelete után egyes fősvény, vagy bohókás emberek úgy bujtak ki a szokás alól, hogy januárban az áprilisi és áprilisi a januári ajándékokkal, vagy lakomára való meghívásokkal biztatgatták egymást. Kolum Bácsi.

— Menekül az arany Európából Amerikába. Newyorkból jelentik: Az aranyak Európából való beözönlése szakadatlanul tart. Jelenleg 63 millió dollár értékű aranyrud érkezését jelezték Európából és a hét elején 175 millió dollár értékű arany érkezik Amerikába.

— A húsvéti ünnepek forgalma miatt pótkocsikat esatolnak a vonatokhoz. Bucurestiből jelentik: Az államvasutak vezérgazgatósága a közeledő húsvéti ünnepekre való tekintettel úgy határozott, hogy a mai naptól kezdve április tízenhatig valamennyi személy- és gyorsvonathoz a szükségletnek megfelelően külön pótkocsikat esatolnak, hogy az előrelátható nagy forgalmat le tudják bonyolítani.

— Cáfolták a Kína és Szovjet közötti katonai szövetség híré. Moszkvából jelentik: Hivatalos helyen erősen megcáfolták a külföldi sajtóban megjelent azon híradást, hogy Kína és a Szovjetunió katonai szövetséget kötöttek egymással.

— Nagy tűz Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Péntek reggel hatalmas tűz keletkezett a Falk-féle kelmefestő üzemből. A tűz megsemmisített öt műhelytermet, amelyekben nagymennyiségű ruha volt felhalmozva. A nagy füstre való tekintettel a tűzoltóság csak gázálarcokkal tudta megközelíteni a tűz főfészekét.

Április 1
Szombat
Hugó, Mária

1807 április 1-én halt meg Révai Miklós, a kiváló nyelv- tudós. A temestorontalmegyei Nagyszentmiklóson született és kegyesrendi tanár lett. Számos verset és nyelvészeti munkát írt. 1802-ben kinevezték a pesti egyetemre a magyar nyelv és irodalom tanárává. Ettől fogva egymásután jelentek meg tudományos munkái. Révai fejtegette és megmagyarázta először a legrégebb magyar nyelvemléket, az úgynevezett halotti emléket.

1815 április 1-én született Bismarck Ottó Edward Leopold herceg, a vaskancellár, akinek nevéhez fűződik a német birodalom megalapítása. Bismarck mint államférfi újjászervezte a német hadsereget és megeremeltette a német egységet. Bismarck műve volt az is, hogy a németek a győzelmes 1870–71-iki háború után Versaillesben kiküldötték a német császárságot. Bismarcknak halála után Németországban közel négyszáz szobrot emeltek 1840 április 1-én született Nagyváradon Szilágyi Dezső államférfi. Kiváló jogász és publicista volt. Többször volt igazságügyminiszter és az ő műve a magyar házassági törvény.

1866 április 1-én alapították Bucurestiben Academia Romana néven a román tudományos akadémiát. Eleinte főleg nyelvészettel foglalkozott, azonban 1879-ben a tudomány minden ágazatát felölelő teljes akadémiává alakult át. A román akadémiának van körülbelül 200.000 kötetből álló könyvtára, nagy kézirat, oklevél, térkép, pénz, érem és festménygyűjteménye. Az akadémia vagyona sok millió lei értékű.

(—) JÓVÁHAGYTÁK A HELYTARTÓSÁG KÖLTSÉGVETÉSÉT. Ciupe George dr. királyi helytartósági vezetőnk, aki a helytartóság új költségvetését a minisztériumban bemutatta, visszaérkezett Temesvárra. A belügyminisztériumban a helytartóság költségvetését alaposan felülvizsgálták és ennek során különböző tételek összegét mérsékeltek. Az egész költségvetésben eszközölt csökkentések összessége harminc millió leit tesz ki. A belügyminisztérium a királyi helytartóság 1939–1940 évi költségvetését készítővennyolc millió lei végösszeggel jóváhagyta.

(—) A Pészach-ünnep alkalmával az istentisztelet a temesvári izraelita hitközség mindkét főtemplomában hétfőn és kedden, e hó 3. és 4-én, este hét órakor, a Muszaf istentisztelet pedig kedden és szerdán d. e. 10 órakor kezdődik.

(—) A HELYTARTÓSÁG PALOTÁJÁNAK MUNKÁLATAIRA AZ ARLEJTÉST HÉTFŐN TARTJÁK. Ciupe George dr. királyi helytartósági vezetőnk bucarestii tartózkodása során eljárt a legfelső országos műszaki tanácsnál is, hogy a helytartóság új palotájának megépítéséhez az engedélyt megsürgesse. A műszaki tanács a helytartóság palota bemutatott terveit és költségvetését jóváhagyta és hozzájárult, hogy a különböző építési, szerelési és berendezési munkálatokra az arlejtést hétfőn, április 3-án megtartsák. Az arlejtés eredményét nyomban fölterjesztik az országos műszaki tanácshoz és annak jóváhagyása után az építkezés nyomban megkezdődik.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Balulesu Viorica, Mahka Erzsébet, Gimpel Katalin, Rotariu Ileana, Milos Elena.

— FOGHAZZAL BÜNTETIK NÉMFTORSZÁGBAN AZ ÁLLAMRA KEDVEZŐTLEN RÁDÍOHÍREK HALLGATÓIT ÉS TERJESZTŐIT. Berlinből jelentik: A Der Deutsche Justitz című lap bejelenti, hogy törvényrendelet készül, amelynek értelmében szigorúan megbüntetik azokat a német állampolgárokat, akik a külföldi rádióadóállomások által közölt és Németországra kellemetlen híreket terjesztik. A törvénytervezet szerint tettenérés esetén két évig terjedhető foghazzal sújtják az ilyen hírek terjesztőit, de amennyiben ezek a hírek a közvéleményben már talajra is találtak, úgy a büntetést öt évi fogházra emelik fel.

AZ UTOSÓ EBÉD

elfogyasztására gyűltek össze tegnap délben a két városi népkonyha szegényes vendégei. A Gyárvárosban Montia Agoston telekbíró, a Józsefvárosban pedig Trandafir Virgil telekbíró terítettett a téli idény befejeztével utoljára a népkonyhában. Ötszáznegyvenhat szegény ember evett tegnap a két népkonyhán utoljára ingyen meleg, tápláló, józsi ebédet és hozzá negyedkilő friss kenyereket. A két népkonyha ajtaja ma már zárva van. Nincs népkonyhai üzem, nincs ingyenes ebéd. Ötszáznegyvenhat szegény ember ma a naphoz mehet ebédelni. De kérdés, hogy az kisüt-e és lehetővé teszi-e, hogy éhes gyomorral legalább melegedjenek kissé.

Még mindig a legendás esernyő

Chamberlain esernyője még mindig foglalkoztatja az emberek képzelőtehetségét. A miniszterelnök felesége a napokban egy nő-kongresszuson vett részt, Peebles-ben, ahol megostromolták mindenféle kérdésekkel. Természetesen a híres békesernyő sem került el a kongresszusozó hölgyek figyelmét. Milyen is lehet az, hogyan jutott Chamberlain birtokába? „Óh, nagyon egyszerű a története, — felelte Chamberlainné. — Egészen jól emlékszem, 1899-ben vettem az uramnak, tehát pont negyven esztendeje. Azóta már legalább négyszer új huzatot kellett rácsináltatni. Régimódi, szolid angol ernyő, de semmi különös tulajdonsága nincs. Az uram nagyon szereti és mindenüvé magával viszi, pedig már ideje volna, hogy nyugalomba tegyük.” Így mondotta Chamberlainné Viscountess Elibanknek a kongresszusi teán... Sokan vannak Angliában, akik azt hiszik, hogy Chamberlain most már engedni fog felesége kérésének és nyugalomba helyezi régi esernyőjét egyéb politikai erekléji közé.

— AZ AMERIKAI OSEHEK ÚJ OSEH-SZLOVAK KÖZTÁRSASÁG KIKIALTASÁT TERVEZIK. Csikágóból jelentik: A Renter úgnökség értesülése szerint az Egyesült Államok területén élő csehszlovákok kongresszust készítenek elő, amelyen egy új csehszlovák köztársaság kikialtását tervezik. Az Egyesült Államok területén ugyanis 1 millió 500 ezer csehszlovák él és ezek között mozgalom indult meg a csehszlovák állam függetlenségének visszaszerzésére.

— ÁLTALÁNOS SZTRÁJK KÉSZÜL PALESZTINÁBAN. Jeruzsálemből jelentik: Úgy hírlik, hogy az arabok egy hét múlva általános sztrájkot proklamálnak, amely kiterjed Palesztina legnagyobb részére. A városokban és községekben egyaránt a legszélesebbkörű agitáció folyik, újabb ösztözfűzések is voltak, amelyek során két arab meghalt. Az angol csapatok Galileában 100 letartóztatást foganatosítottak.

(—) KONYHABERENDEZÉSI TÁRGYAK acélárak, lakás díszítése, valamint vasárú olcsón kapható Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár Belváros.

(—) REFORMÁTUS ISTENTISZTELET PERJÁMOSON. Kuhn Zoltán a felsőtornali református missziói kör legkésze április 2-án, virágvasárnapján délután egy órakor Perjámoson református istentiszteletet tart.

— MEG MINDEG NEM ÁLLAPITOTTÁK MEG A IASI KÖZELÉBEN TALALT NŐI HOLTTEST SZEMÉLYAZONOSSÁGÁT. Iasiból jelentik: A Iasi közelében fekvő Breazu erdőben meggyilkolt nő ügyében a rendőrség ezideig még nem tudott komoly eredményre jutni. Mint jelentették, egy ismert úriasszony a holttestben egy Károly Károly névű nőt vél felismerni, mint azonban kiderült, ez a megállapítás téves volt. Így az áldozat személyazonosságát egyelőre még homály fedi. A bűnügyi hatóság emberei a Breazu erdőben újabb alapos szemlélet tartottak és az alkalommal arra a fel-fedezésre jutottak, hogy a kérdéses éjszakán az erdőt két gépkocsi közelítette meg, amelyek közül az egyik „Pirelly” gyártmányú pneumatikkal volt felszerelve. Azt remélik, hogy talán ezen a nyomon sikerül a gyilkosokat kézrekeríteni.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA:

Szombaton, április elsején a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan uccában levő Ir-galmások gyógyszerháza.

A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerháza és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerháza.

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszerháza.

A IV. kerületben a Braianu uccában levő Diana gyógyszerháza.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerháza és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

MŰSOR:

SZOMBAT, ÁPRILIS 1.

APOLO: A mentő tanu (Alibi) (angol film).
ATLANTIC: Tarantella (német film), Stan & Bran Hollywoodban (angol film).
CAPITOL: Broadway anyaga (angol film).
RIVOLI: Estétől hajnalig (francia film).
SCALA: Az ördögasszony (Jezabel) (angol film).

Virágvasárnap

köszönt ránk holnap. Az egyház ezt az ünnepet annak a vasárnapnak az emlékeztetőre üli, amelyen Jézus Krisztus közeli keresztrefeszítése előtt bevonult Jeruzsálembe. Ezt a bevonulást Máté evangéliuma a következőképpen írja meg:

Es mikor közelgettek volna Jeruzsálemhez és jutottak volna Betfagéba, elküldte ekkor Jézus kettőt az ő tanítványai közül, mondván nekik: Menjétek a faluba, mely előttetek vagyon és találjátok egy megkötött szamarat és hozzátok nekem. Es elmenének az ő tanítványai és úgy cselekedének, amint nekik parancsolta vala Jézus. Es elhozák a szamart és az ő felső ruháikat rája teríték és azokra ültették vala Jézust. A több sokaság pedig ruháit az utra teríté vala, némelyek ágákat és virágokat szegdelnek vala a fákról és azokat hintik vala az utra. Amely sereg pedig elől és hátul megyen, kiált vala mondván: Aldott legyen, aki jött az Urnak nevében! Hozzána, Hozzána!

Igy írja meg az első virágvasárnapot Máté evangélista.

A virágvasárnapi istentiszteletek sorrendje a temesvári katolikus templomokban a következő:

A püspöki székesegyházban a rendes vasárnapi miserend lesz. Délelőtt tíz órakor barkaszentelés, végzi Pacha Ágoston megyéspüspök, utána körmenet és nagymise passióval. Az ünnepi nagymisét Waltner József dr. kanonok, püspöki irodaigazgató mondja. Féltilzenkét órakor csendes mise. Délután négy órakor böjti prédikáció, tartja Lamoth Gyula teológiai tanár.

A belvárosi plébániatemplomban is a vasárnapi miserend érvényesül. Délelőtt féltilzenegy órakor barkaszentelés és ünnepi nagymise, tartja Plesz József kanonok, plébános.

A gyárvasárosi plébániatemplomban reggel 7, fél 9 és délben fél 12 órakor lesznek csendes misék. Délelőtt fél 10 órakor barkaszentelés, körmenet és nagymise passióval. Az ünnepi szertartást mindvégig Rech K. Géza apátplébános végzi. Délután öt órakor német és hat órakor magyar böjti prédikáció.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban reggel hét órakor csendes mise, kilenc órakor barkaszentelés, körmenet, nagymise passióval, mondja Pater Stefan Christ provinciális, féltilzenkét órakor csendes mise. Délután félhét órakor böjti szentbeszéd.

A józsefvárosi plébániatemplomban reggel félhét, félnyolc és félkilenc órakor csendes misék. Féltilz órakor barkaszentelés, körmenet, ünnepi nagymise magyar és német szentbeszéd. Az ünnepi szertartást végzi Metzger Márton dr. prépostplébános. A józsefvárosi elemi iskolában eddig tartott vasárnapi diákmise virágvasárnaptól kezdve november elsejéig elmarad.

A mehalai plébániatemplomban reggel félnyolc órakor csendes mise és közös szent áldozás, félkilenc órakor csendes mise, tíz órakor barkaszentelés, nagymise passióval, mondja Pater Imre. Délután böjti prédikáció.

Rónácon délelőtt féltilz órakor barkaszentelés, körmenet és nagymise.

A kisodai plébániatemplomban délelőtt tíz órakor van barkaszentelés, körmenet és utána nagymise, amelyet Frigyer Iván plébános tart. A nagymise keretében felszólal a templom új főoltárát, az egyháztanács tagjai pedig testületileg a szent áldozáshoz járulnak.

A Bessenyei-telepi templomban a virágvasárnapi istentiszteletet Kleininger Miklós hittanár tartja. Az istentisztelet délelőtt tíz órakor barkaszenteléssel kezdődik, amelyet a körmenet, majd nagymise követ.

TROCKIJ ELRABOLTATTA PÁRISBAN ÉLŐ UNOKÁJÁT. Néhány nappal ezelőtt bejárta a világsajtót a hír, hogy Párisban ismeretlen tettesek elrabolták Trockij Leó, a Mexikóban élő híres bolsevista vezér unokáját. A rendőrség megindította a vizsgálatot, amely most megállapította, hogy az elrablást Trockij emberei hajtották végre és a tizenhárom éves kisfiu már utban van Mexikó felé. Az elrablás Párisban nagy felháborodást keltett, mert közismert, hogy Trockij rosszul bánik hozzátartozóival.

CSEHORSZÁGI MENEKÜLTEK IZGALMAS KALANDJA A CROYDONI REPÜLŐTÉRREN. Londonból jelentik: A croydoni repülőtérré egy utasszállító gépen több csehországi menekült érkezett. Az angol hatóságok megtagadták tőlük a tartózkodási engedélyt és felszólították őket, uljenek be újbol a gépbe és hagyják el Angliát. A menekültek kijelentették, hogy amennyiben távozásra kényszerítik őket, valamennyien kiugranak a repülőgépből. A gép pilótája erre megtagadta a gép elindítását. Ideiglenesen 48 óras tartózkodási engedélyt adtak az emigránsoknak, amíg a belügyminiszter nem dönt ügyükben.

KOPROL

A LEGJOBB CSOKOLÁDE-HASHAJTO

Popovici Virgil ezredes-prefektus:

„Jó barátja vagyok minden tisztességes embernek és nem ismerek nemzeti és felekezeti különbségét“

Popovici Virgil ezredes-prefektus tegnap magához kérette a magyar újságírók képviselőit. A prefektus, aki ezen alkalommal mindvégig magyarul beszélt, többek között a következőket mondotta:

— Azért kérttem magamhoz az urakat, hogy jobban megismerkedjünk egymással. Jól ismerem a magyar nép multját és jelenét.

Ismerem a magyarság történetét és különösen az erdélyi földön való küzdelmeit, ahol a románsággal nem egyszer együtt harcolt a törökök ellen.

Gyönyörködtem Petőfi Sándor, Arany János, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály és más költők verseiben. Arany János Toldiját könyv nélkül tudom. Nagyra tartom néhai Goga Octavian egykori barátjának, Advy Endrének költeményeit is. A magyar kultúra bátran versenyezhet minden halandó nemzet kultúrájával.

— Gyermekkorom óta nemcsak románul, hanem magyarul és németül is beszélek. Erdélyben és a Bánságban ez a három nemzet egymás mellett él és azért szükség van a testvéri érzés apolására.

Jó barátja vagyok minden tisztességes embernek és nem ismerek nemzeti és felekezeti különbséget.

Bárli jöhet hozzám igazságos és jogos panasz-

szal, az elégtételt kap. En elsősorban azt nézem, hogy az, aki hozzám fordul, becsületes ember-e és hogy a közél és az országgal szemben való kötelességeit teljesíti-e. Mint prefektus, a rámbízott megye mindenemü nemzetiségű lakosságának érdekeit egyformán szívemen viselem.

Popovici ezredes-prefektus azután szolt Románia és Magyarország viszonyáról. Hangsúlyozta, hogy

ez a két szomszédos állam gazdaságilag, továbbá politikai és kulturális tekintetben egymásra van utalva.

A két ország kapcsolatai jök és véleménye szerint még jobbaknak ígérkeznek.

A magyar újságírók köszönettel fogadták Popovici Virgil ezredes-prefektusnak barátságos szavait és biztosították róla, hogy lapjaik mindenkor őszintén és teljes odaadással munkálkodnak a köz, a megye és az ország érdekében. Rámutattak arra, hogy a Bánságban a különböző nemzetiségek évszázadok óta élnek egymás mellett és

ezt a testvéri együttélést a jövőben is ápolni, erősíteni kell.

Végül kérték a prefektust, hogy munkájukat támogatassa azzal, hogy a közérdeklü kérdésekröl mindenkor megfelelő tájékoztatásban részesíti őket.

(—) Mihalovits Gyula sági plébános betegsége. Mihalovits Gyula sági katolikus plébános megbetegedett és hosszabb pihenésre van szüksege. Ezen idő alatt Bojhos Mihály józsefvárosi káplán látja el a sági plébánia vezetését.

(—) A szigorú rendszabályok eredményes következménye. Azok a rendszabályok, amelyeket Gritta Ovidiu rendőrkezes az árdágitókkal szemben foganatosított, meghozták a kedvező eredményt. Az üzletekben cukor, zsír, hús és más árucikk a maximális áron újbol kapható. Tegnap Warth Péter dr. alpolgármester, Table Nicolae dr. főjegyző és Heim Ernő dr. népjóléti tanácsnok végigjárták a piacokat és megállapították, hogy mindennemü áru elegendő mennyiségben kapható. Remélhető, hogy ez a jövőben is így lesz.

Sulyos testi sértésért egy évi fogház

Magda Simion huszonnyolc éves dettal asztalos és a vele közös háztartásban élő asszony között a mult év július 3-án este veszekedés támadt, amelynek hevében az asztalos elvette revolverét és lövöldözni kezdett. Két golyó nem talált, de a harmadik megsebesítette vadházastársa karját. Az asszony a kórházban volt három hónapig és amikor meggyógyult, feljelentést tett Magda ellen, akit letartóztattak. A feljelentés miatt vádolta, hogy megrontotta az asszony fiatal hugát, amikor ezért szemrehányást tettek neki, meg akarta ölni vadházastársát, ezenkívül a revolverrel megfenyegette vadházastársa öccsét is. Az ügyesség gyilkosság kísérlete, erőszak, életveszélyes fenyegetés és engedély nélküli fegyvertartás miatt emelt vádat Magda Simion ellen, akinek ügyét tegnap tárgyalta a temesvári büntetőtábla. A tanúk kihallgatása után az ügyész mondotta el vádbeszédét, majd Lintia Livius dr. ügyvéd, Magda Simion védője a vádnak sulyos testi sértésére való minősítést kérte és kérelmét jogi érvekkel is megindokolta. A büntetőtábla helytadott a védő érvelésének és csupán sulyos testisértésben mondotta ki bűnösnek a vádlottat és ezért egy évi fogházra ítélte, az engedély nélküli fegyverviselésért pedig háromezer lei pénzbüntetéssel sújtotta.

(—) A városi vágóhídi hűtőberendezései kapcsolatos bűnper tárgyalása. A temesvári törvénszék tegnap folytatta a városi vágóhídi hűtőberendezésével kapcsolatos bűnper tárgyalását és megkezdte Acs Jenőnek, a Ganz-gyár megbízottjának kihallgatását.

(—) Nagyheti ájtatosságok a román templomokban. Tiucra Patrichie dr. görög keleti főesperes tegnap állította össze a nagyheti ájtatosságok sorrendjét a temesvári görög keleti román templomok számára. Hétfőn, kedden és szerdán délelőtt 11 és este hét órakor lesznek ájtatosságok. Nagycsütörtökön reggel hét órakor kezdődik az ájtatosság és utána áldozás. Nagypénteken délelőtt 10 órakor, délután háromkor, este hétkor és nyolckor lesznek az ájtatosságok. Nagyszombaton az ájtatosságok délelőtt tízkor kezdődnek. A feltámadási ünnepséget a szombatról vasárnapra virradó éjszaka félnyolckor tartják. Vasárnap és hétfőn délelőtt 10 órakor nagymise, este hatkor vespernye van.

(—) A kereskedők és a légvédelmi rendelkezések. A temesvári Kereskedők Egyesülete figyelemzeteri az érdekeltek egyéni kereskedői cégeket, hogy amennyiben kötelesek a repülőpénztár légvédelmi osztályához nyilatkozatukat a megfelelő mellékletekkel együtt beküldeni, úgy ezt haladéktalanul tegyék meg, mert az előirt iratoknak április hó ötödikén már a repülőpénztár birtokában kell lenniök. Ellenkező esetben az érdekeltek bírságolásnak teszik ki magukat.

(—) Beaussart párisi püspök Temesvárról Aradra utazott. Beaussart Roger párisi segédpüspök pénteken délelőtt Lugosról, ahol szintén előadást tartott, visszatért Temesvárra. A délelőtt folyamán Tieran Emil dr. főpolgármester és Waltner József dr. kanonok, püspöki irodaigazgató kíséretében Beaussart több egyházi intézményt látogatott meg, felkereste a Vadászerdőt is, majd visszajött látogatást tett Tieran Emil dr. főpolgármester édesanyjánál. Délben két órakor, mint már jelentettük, a királyi helytartóságon díszebél volt Beaussart párisi püspök tiszteletére, délután négy órakor pedig te mesvári látogatását befejezve, az aradi prefektura autóján Aradra utazott.

= KÖZGAZDASÁG =

Szombaton életbelép az új francia-román kereskedelmi szerződés

Franciaország nagymennyiségű petróleumot kötött le

Párisból jelentik: Csütörtökön este ünnepléses külsőségek között parafálták a román-francia kereskedelmi megállapodást a külügyminisztériumban. Tatarescu, Románia párisi nagykövete, pénteken kihallgatáson jelent meg Bonnet külügyminiszternél és Gentin kereskedelmi miniszternél. A kereskedelmi megállapodás szombaton lép életbe. A vonatkozó tárgyalások hat hónapot vettek igénybe. Ugyanakkor lép életbe a francia-jugoszláv kereskedelmi szerződés is. Ugy Romániában, mint Jugoszláviában az árszint 25 százalékkal magasabb, mint Franciaországban. Ennek főleg a magas devizaárfolyam az oka. Másrészt a német versenyhátrány Középeurópában minden mezőgazdasági terméket a világra kialakult áraknál jóval drágábban vásárol össze. A jugoszláv és román export összessége — a petróleumtermékek exportjának kivételével — mezőgazdasági termékekből áll és Franciaország, amely maga is mezőgazdasági állam, ezeket a termékeket nem tudja felvásárolni.

Ennek az a következménye, hogy a gyakorlatban

a két állam többet importál Franciaországból, mint amennyit kivisz.

Ezen körülmény folytán szükségesnek mutatkozott, hogy az érdekelt államok közötti gazdasági egyensúlyt új módozatokkal állítsák helyre. Itt elsősorban a vámtarifák leszállítása jöhetett számításba és e tekintetben

Franciaország Romániának és Jugoszláviának 60 százalékos vámpedvezményt nyújt.

A kereskedelmi megállapodás nagymennyiségű petróleumot és petróleumterméket biztosít Franciaország számára. A lekötött mennyiség kétszer akkora, mint 1938-ban volt, vagyis összességében 200—300 millió frank az elmúlt évi 150 millió frankkal szemben. A kereskedelmi szerződés a legteljesebb mértékben biztosítja a francia kereskedelem eddig élvezett előnyeit a román piacon.

Megszüntetik a bor és pálinka togyasztási adóját

Az állam megvásárolja a direkttermő szőlőket

A földmivelési minisztériumban rendelet-törvényt dolgoztak ki, amelynek alapján meg fog szűnni a bor és a cukka fogyasztási adója és helyébe hektárként 3000 lejt fog minden szőlőbirtokos fizetni, mint évi adót. A folyó évben még életben maradna a fogyasztási illeték, de 1940-től már a területi megadóztatás lép életbe. Ugyanez a rendelet törvény szabályozza a

direkttermő szőlők felvásárlását az állam részéről. Maga a 3000 lejes adó is lehetetleníteni akarja az ilyen szőlők művelését, mivel ilyen adó mellett nem fizetődik ki a silány és olcsó szőlőfaj termelése. Aki három éven belül nem adja el direkttermő szőlőjét, az ezen időn túl évi 9000 lei adót fog fizetni.

A szabadzónák ipari termelésének előnyei és hátrányai

Megjegyzés a román-német gazdasági egyezményhez

Az Argus írja. A román-német gazdasági szerződés megkötése alkalmat adott arra, hogy a szabad zónák kérdéséről beszéljünk. Ez a kérdés aktuális lett és elhangzanak azok a határozott érvek, amelyek a román gazdasági élet előnyeit bizonyítgatják a szabad zónák létesítésével kapcsolatban. Ezek a zónák eddig nem valósultak meg, dacára az említett érveknek és a jószándóknak. Lehet, hogy az a kötelezettség, a melyet Németországgal szemben elvállaltunk, gyors megoldást eredményez és egyes kikötőkben megvalósulnak a szabad övezetek. Összintén szólva, léteztek aggodalmak, valahányszor a szabad zónákról volt szó és lehet, hogy ezek miatt nem valósult meg semmi. Az aggodalmak a szakmában járatlan egyének részéről jöttek, avagy érdekelt személyek részéről, akik az övezetben működő kereskedelemről bizonyos működési előfeltételeket követeltek.

A járatlanok úgy hitték, hogy ezek a szervek hoimi szigetnek az állam területén, amelyek nem állanak állami ellenőrzés alatt. Ez a felfogás eljutott a közvélemény egy részéhez és kívánatos, hogy a kérdés végül is megvilágíttassék.

A szabad zónában az állam teljes szuverénitását gyakorolja

és a különbség az ország többi részével szemben csak a vám eljárás tekintetében van. A zóna tehát csak a behozatali vámmilleték tekintetében különbözik. Az ilyen övezetbe belépő áru után nem fizetik azt a vámot, amelyet a határnál fizetnek, de ha az árut az ország más részébe viszik, akkor azután lerovandó a behozatali vám.

Ez az igazi értelme a szabadzóna, vagy szabad övezet fogalmának. Tehát az e tekintetben létező aggodalmak teljesen alaptalanok. Az állam egy meghatározott és korlátozott nagyságú területen kivételes vámrészt létesít. Az egyéb aggodalmak valamennyire érthetőek. Azt mondják, hogy egy ilyen sziget a tisztességtelen verseny alapja lehet, ha a román termelés védelmére aprólékosan nincsenek tekintettel.

Az ilyen zónában ipari vállalatok létesíthetők.

Ezeknek termékei azonban csak behozatali vámok ellenében juthatnak be az országba. Ha azonban a szabadzóna ipari termékeit nem az országba viszik, hanem a zónából exportálják, úgy saját iparunk versenytársa lesz.

Ugyanez a helyzet a tranzitálásnál és ezért az átmenő forgalomban nagyon mérlegelendők az adandó előnyök, nehogy az idegen piacokon saját árunknak — a magunk seítségével — teremtsünk versenytársat. Értésülésünk szerint

gazdasági életünk felőlős tényezői szem előtt tartották az ellenvetéseket

és a szabadzónák engedélyezésével esetről-esetre ezeket a szempontokat érvényesítik. Kétségkívül csak olyan társaság nyer működési engedélyt, amely hasznos a román gazdasági életre. Amellett tehát exportálni képesek, anélkül, hogy meglévő iparunknak ártana, sőt, amely román munkát és nyersanyagot használ fel, amely utóbbiért devizákat kapunk. Nem kell tehát tartani semmitől és a szabadzónák számunkra csak hasznot fognak hajtani.

Árfolyamok

PÉNTEK, MÁRCIUS 31.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vétel, a második az eladást jelenti) Holland forint 75—76,78, belgas 23,74—24,08, angol font 662,40—672,25, olasz lira 7,172—7,172, dollár 141,17—143,24, francia frank 3,57—3,78, svájci frank 32,08—32,57. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2,898—3,05 pengő 25 és 26,50—27, német márka 40,50—41,50.

— Lanyhulás a borpiacn. A borkereskedelem terén kevés ügylet jött e héten létre és lanyhulás állott be. Az irányzat tartott.

— Meghosszabbítják-e a gabonakiviteli jutalmat? Április 9-én jár le az a határidő, ameddig a 13 ezer lejes gabonakiviteli jutalmat meghosszabbították. A kormány gazdasági bizottsága még nem döntött arra nézve, hogy a határidőt újabb egy hónapra meghosszabbítják-e. Ez attól függ, hogy a buzakivitel milyen arányokat ér el.

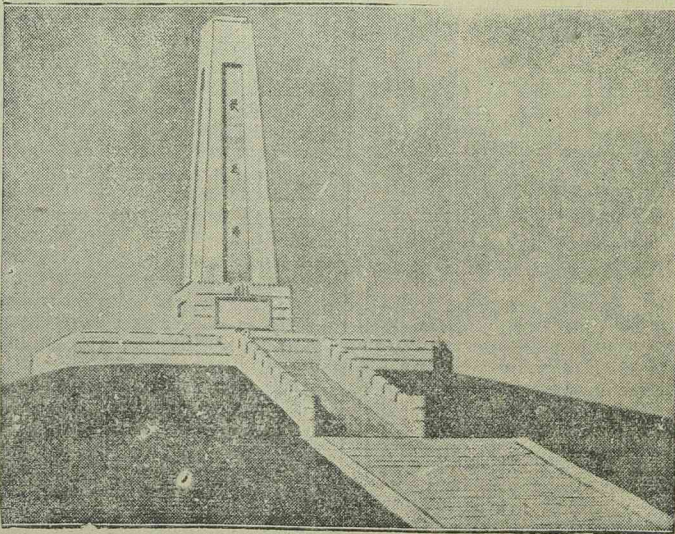
— Olaszországnak nem kell több benzin. A Stefani ügynökség jelenti, hogy az olasz repülőgépek számára több külföldi benzint nem hoznak be, mivel a szintetikus benzin előállítására olyan arányokat ért el, hogy az import feleslegessé vált. Ez a benzin az aviatikában jobb szolgálatot tesz, mint a természetes benzin.

— Az esőzések miatt késik a tavaszi vetés. Bucurestiből jelentik: A földmivelésügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint a tavaszi mezőgazdasági munkálatok az egész ország területén megkezdődtek. Az esőzés és egyébként is kedvezőtlen időjárás következtében a koratavaszi vetés kissé elkészt, az időjárás kedvezőbbre fordultával azonban a késedelem még behozható.

— Korlátozzák a bankok kihitelezését. A kereskedelmi szabályozó törvényrendelettervnek a pénzügyi életre vonatkozó része előírja, hogy a bankok egyetlen személynek csak alaptőkájük 10 százalékát hitelezhetik ki megfelelő biztosítékok ellenében.

— Mezőgazdasági cikkek árusításával fog foglalkozni a Szövetkezeti Központ. A falusi lakosság pamutfonal szükségletének ellátására, amint ismeretes, monopolszerű kiváltságot élvez a Nemzeti Szövetkezeti Intézet. A napisajtóban megjelent közleményekből is megállapítható, hogy ezéyben a falusi lakosság pamutfonalszükségletének ellátása rendkívül hiányos volt, mert a szövetkezetek központja nem gondoskodott kellő időben a szükséglet fedezéséről. A Consum értesítése szerint, a Nemzeti Szövetkezeti Intézet külön mezőgazdasági géposztályt állított fel, amelynek feladata, hogy olcsó áron lássa el a falusi lakosságot ekével, vetőgéppel, sarlóval, kaszával, traktorral, cséplőgéppel, ásóval, stb. Ez az osztály a mezőgazdasági gépeken és eszközökön kívül foglalkozni akar olyan vasárú eladásával is, amelyek a falusi lakoságnak szükségesek, így fedéllemez, különböző háztartási cikkeket, láncot, szeg, kannákat, keréktengelyeket, ekevasakat fog forgalomba hozni.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

Japán háborús siremlék Sanghajban

SPORTSEMÉNYEK

Románia is résztvesz a kis Középeurópa Kupában

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy ugynevezett kis Középeurópa Kupa létesítését tervezték, amelyben azok a csapatok vesznek részt, amelyek a Középeurópa Kupa küzdelmeibe nem jutottak be, tehát az egyes országok bajnokságainak második, vagy harmadik helyezettei.

Ezekben a mérkőzésekben Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Olaszország csapatai, valamint a cseh futballgyűttek vennének részt. A futballszövetség hajlandó résztvenni ezekben a mérkőzésekben, de csak akkor, ha a résztvevők között két román csapat indulhat.

Románia-Riviera válogatott 1:1

Marseilében érdekes válogatott teniszmérkőzés kezdődött: Románia és a francia Riviera válogatott teniszcsapatai találkoznak.

Az első nap után a mérkőzés állása 1:1.

Abdesselam francia-Badin román 6:3, 6:1.

Tanasescu román-Bolleli francia 1:6, 6:3, 6:4.

A hátralevő mérkőzések: Badin-Bolleli, Tanasescu-Lesueur, Tanasescu, Badin-Bolleli, Lesueur.

FC Rapid? ... FC Victoria? ... FC Carpati? ...

Ki lesz a Slavia harmadik ellenfele?

A prágai Slavia játsszik husvétkor Bucurestiben. A prágai csapat bucurestii műsora ez:

Április 9: Ripensia-Slavia.

Április 10: Venus-Slavia.

Április 11: X-Slavia.

Most már csak az a kérdés, hogy ki az „X”, vagyis a harmadik csapat, amely a Slaviával játsszik. A Rapid, Victoria és a Carpati vezetőségével tárgyal a húsvéti tornát rendező Venus. Miután a Victoria húsvétkor két mérkőzést játszik Kolozsvárt, mégpedig egyiket a Budafok ellen, nem valószínű, hogy elvállalja ezt a harmadik mérkőzést. Ilyenformán vagy a Rapid, vagy a nagybányai csapat lesz a prágaiak utolsó ellenfele.

Legújabb jelentés szerint a Rapid állapotot meg a Venus-szal és pedig olymódon, hogy másodnap a Rapid, harmadnapján a Venus játsszik a Slavia ellen.

Juliusban megrendezik Románia modern öttusabajnokságát

Bucurestiből jelentik: A Főszövetség kezdeményezésére ezúttal elsősorban megrendezik Románia modern öttusabajnokságát és pedig július havában Bucurestiben. A modern öttusa, mint ismeretes, céllövésből, mezei futásból, uszásból, lovaglásból és vívásból áll, tehát olyan sportágakból, melyek alaposan próbára teszik a versenyzők sportrateremtését. A bajnoki viadalt egy külön, az illetékes szakszövetségek képviselőiből összeállított zsűri fogja megrendezni és a Főszövetség előzetes határozata szerint a legjobb eredményt elérő; kiküldik a helsinki olimpiára. A fővárosi versenyzők már megkezdtek edzéseiket és közülük Jasinszky főhadnagy már igen figyelemreméltó eredményeket ért el.

Nemzetvédelmi sportágak

Bucurestiből jelentik: Az Ország Óra és a Főszövetség már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytatnak aziránt, hogy mely sportágak művelésére helyezték a fősúlyt, mint olyanokra, melyek nemzetvédelmi (katonai) szempontból is nélkülözhetetlenek az ifjúság testnevelés körül. Hosszas tanácskozás után kimondták, hogy nemzetvédelmi sportok a következők: Céllövés, sí, atlétika, uszás, kerékpározás, és lovaglás. Az Ország Óra rövidesen, valószínűleg kötelező erővel fogja kimondani a fenti sportágaknak az összes iskolákban és sportegyesületekben való indítását, illetve művelését.

Svájc is összeállította válogatott csapatát

Zürich. A magyar válogatott ellen készülő svájci csapatát is összeállították. Az összeállítás a következő: Huber — Lehmann, Springer — Rauch, Vernati, Lickel — Sydler, P. Aebi, Wallace, Abeglen III., G. Aebi.

Budapestre érkezett Szabó Miklós, aki résztvevett az amerikai fedettpálya versenyeken

Budapest. Szabó Miklós, a kitűnő magyar atléta tegnap érkezett vissza több hetes amerikai versenykörútjáról, ahol több fedettpálya versenyen vett részt.

Dudás a tartalék a magyar válogatottban Tátrai helyett

Budapest. A Svájc ellen készülő magyar válogatott tegnap edzést tartott, amelyben csak a mozgásra fektettek súlyt, úgy, hogy Szabó a válogatott kapusa a hátrév posztján szerepelt. Dietz dr. magyar szövetségi kapitány az edzés végén kijelentette, hogy a tartaléknak kijelölt Tátrai helyett a Hungária játékosa Dudás utazik Zürichbe.

SVÁJCBAN RENDEZIK MEG A TELI OLIMPIAI JÁTEKOKAT. Zürich. Mint ismeretes a jövő évben kerül lebonyolításra Helsinkiben az olimpia. A nemzetközi olimpiai bizottság úgy döntött, hogy a téli sport versenyeket Svájcban rendezik meg 1940 február 3 és 10 között.

(—) PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT tegnap a hetipiacon a következők voltak: tojás darabja 1,60 —1,70 lei, szárazbab kilója 12—14 lei, lenese kilója 14 lei, kalarábé darabja 1—4 lei, sárgarépa kilója 4—5 lei, káposzta fejenként 3—5 lei, paszternák kilója 8—10 lei, vörös cékla kilója 3—5 lei, zöld petrezselyem csomónként 1 leu, fiatal retek csomója 3 lei, fiatal hagyma csomónként 1 leu, paraj kilója 14—18 lei, kerti saláta fejenként 1—1,50 lei, zöld paprika darabja 6—7 lei, tejfel literje 44 —50 lei, tejhenturó kilója 12—14 lei, juhturó kilónként 32—36 lei, fűzövaj kilónként 72 lei, teavaj kilónként 80—88 lei, alma kilónként 12—20 lei, csirke párja 35—70 lei.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

56

A Déli Hírlap eredeti regénye írta: Félegyházi András

Utánnyomás tilos.

De látszott rajta, hogy a dobantást nem veszi komolyan, mert közben nevetett.

— Mi a sok? — kérdezte Limoujel, miközben a borítékra ráírta madame Yvonne d'Hiver címét.

— Az az ezer csók a sok! Elég lett volna tíz is!

— Sebaj, Marianne, írhatok neki akár milliót is. Jegyezd meg magadnak, hogy akármennyi csókot adok neki írásban, te mindig kétszer annyit kapsz valóságban.

— Hát akkor csak írjad nyugodtan a milliót, Sandy.

Limoujel fölugrott, odarohant Mariannehoz és vadul csókolta.

Egyetlen csók volt, de öt percnél tovább tartott.

— Fölért ez két millió csókkal?

— Pól, Sandy.

Limoujel aztán nekilátott az öltözködésnek.

— Még elmegyünk valahová teázni. — beszélte — aztán elkísérsz egy darabon, végül pedig föladsd a madamenak a levelet.

— Jó.

Marianne egyszerre meghökken:

— Te, Sandy, ez a nő válaszolni fog leveleidre.

— Persze, hogy válaszolni fog, te csacsi. Mi van ezen megjádni valót? Akkor ijednek meg, ha nem válaszolna.

— Csakhogy egyre nem gondoltál.

— Mire?

— Arra, hogy a madame levelet a Rue des Sévres 39 számra fogja címezni, ahol minket meglátogatott, mert hiszen azt hazudtuk neki, hogy a Jessie Bocoup lakása a mi lakásunk. Már pedig, ha a levélhordó a nevedre címzett levelet a házmeztárnél leadja, az azt fogja mondani, hogy te nem la-

kol a házban. Erre a levélre rákerül a kicsi cédula, hogy a címzett ismeretlen és visszaküldik a feladónak. Így aztán külső a turpisság.

— Kösönöm, Marianne, hogy mindenre gondolsz, de lásd, én se feledkezem meg semmiről. Madame d'Hiver nyugodtan címezheti a leveleket a Rue des Sévres 39 szám alá, azért én azokat mégis pontosan megkapom és nem tudódik ki semmi.

— Csak nem akarsz naponta a ház előtt leselkedni, hogy elfogjad a levélhordót?

— Eszembe sincs az ilyesmi! Elintézttem már a dolgot pompásan. Ma reggel, még a pályaudvaron, amikor a madame elutazott, levelet írtam a postafelügyelőnek és közöltem, hogy címre a Rue des Sévres 39 szám alá levelek fognak érkezni, mivel úgy volt, hogy a lakásomat oda teszem át. Minthogy azonban továbbra is megmaradok a Square des Vergenes 6 számú lakásomban, kérem azokat a leveleket is mind odairányítani.

— Zseniális szálhámós vagy, Sandy. — bókol Marianne elismeréssel.

Nemsokára uton voltak.

Limoujel szóval tartotta a leányt:

— Minthogy neked szórakoznod kell, kedvesem, felhatalmazlak, hogy az összes leveleket, amelyek a madametől jönnek, felbonthatod és elolvashatod, még mielőtt én azokat látnám. Természetesen, miként a mait, úgy a további leveleimet is megmutatom neked. Így aztán lesz elég alkalmad mulatni.

Limoujel elmondta még azt is, hogy leveleihez verseket is fog csatolni. Persze azokat nem maga írja, hanem kizsáki ismeretlen költők könyveiből.

— Azokat is úgy szerezted, úgy, amiket Yvonne nagy büszkén emlegetett, hogy hozzája írtad?

— Természetesen.

A kávéházban is, ahová betértek, arról beszélt a férfi, hogy milyen dagályos leveleket fog küldeni a madamenak, akire az ilyen stílus nagyon hat. Előre elmondotta, hogy miket fog írni és milyen frázisokat fog használni. Mindennek az volt a célja, hogy Marianne heves természetét előre igyekezzék megnyugtani. Jól ismerte a leányt és tudta, hogy annak ellenére, noha megmagyarazta neki a tervét madame d'Hiverrel, időnként mégis felébred esetleg annak a féltékenysége. Így akarta a felesleges veszekedéseknek és céltalan viharoknak elejét venni.

Ilyen módon valóban sikerült megnyugtani a

leányt, aki cinkostársának érezte magát.

Marianne még akkor is mosolygott, amikor később elvált Limoujeltől és a levelet bedobta egy postaládába.

Ezzel megindult Alexandre Limoujel és madame Yvonne d'Hiver között a levelezés. Csoda, hogy ezek a levelet nem égették el utközben, mert szinte lángoltak a szerelem tüzétől. Persze, az egyik oldalon tettéft volt a szerelem, ámde a madame úgy érezte, hogy valódi szerelem az, ami szívét eltölti.

XVII.

Madame d'Hivernek Párisból való elutazása után néhány estén, Alexandre Limoujelnek nem volt rendes társasága. Ilyenkor olyan volt a szerepe a szállodában, mint a többi gíggoló, akik éjjelenként öt-hat társasághoz is odasodródhatnak, táncoltatnak hölgyeket, a zsebkübe csuszátják a kapott fizetődíjat és aztán odébb állnak, hogy vagy maguk keríjenek föl valamely kövér, esetleg csunya, de legőbbször öregebb hölgyeket, akik az úgynevezett gavallérok, akik nem pénzért, hanem csak mosolyért és kézzorításért táncoltatnak, hagnak petrezselymet árúsítani, vagy pedig a maître d'hotel által mutatattat be magát, olyan nőknek, akik táncolni akartak.

Limoujellel azonban az ilyesmi ritkán fordult elő. Mert akár magános nővel, akár pedig külföldi társasággal ismerkedett meg, ez az ismerkedés mindig hosszabb ideig tartott. Tapasztalata szerint ez kiadósabb is volt. Erre a pár napra azonban nem akart állandó társasághoz szegődni, mert várta a németeket. Ezekről nemsoká bőséges fizetődíjat remélt a multikori tapasztalat alapján, hanem más terve is volt velük. Ez a terve most már lassan kezdetét kialsakulni benne és hozzátartozott a madame Yvonne d'Hiver pénzszerénye ellen indított hadjáratához.

A három német vegyész-mérnök, Höllrieger, Hans, Schanner Ewald és Lemle Franz a két utóbbinak a feleségével, Evelinevel és Hildegarral együtt pontosan megérkezett az előre bementett napra.

Limoujelt, aki a táncterem egyik oldalán állott és vizsgálgató, Schanner látta meg isőnek, amint a páholyuk felé haladtak. A vállára ütött és hangosan kiáltozta:

(Folytatása következik)

Az Erdélyi Bank közgyűlése öt százalékosztalák kifizetését határozta el

Az Erdélyi Bank R. T. 44. évi közgyűlését március 28-án délután 6 órakor tartotta meg Anton Mocsonyi de Foen volt miniszter elnöke alatt az intézet bucarestii főtelepének helyiségeiben, az igazgatósági tagokon kívül, 39 részvényes jelenlétében. A közgyűlés megnyitására Anton Mocsonyi de Foen elnök meg szavakban emlékezett meg Maria királynő elhunytáról, akinek egész életét Nagyrománia megeremelésének eszméje töltötte el. Emléke ki-bőrlhetlenül megmarad a román nép lelkében.

A közgyűlésen megjelent részvényesek nevében Ioan Buia dr. kolozsvári főorvos szólat fel, aki elismerését fejezte ki az elért szép eredmény felett az igazgatóságnak és a bank tisztviselőinek. A közgyűlés mindent amit az igazgatóság a tárgysorozatban a közgyűlés elé terjesztett, egyhangulag elfogadott és a szokásos felmentést az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak megadta. A sorsolás útján kivált Anton Mocsonyi de Foen elnököt, Mihail Popovici és Weiss Fülöp alelnököket, gróf Kendeffy Gábor, Ion M. Mitileneu és Vásárhelyi János igazgatósági tagokat egyhangú lelkesedéssel újra megválasztották. A végrehajtó bizottság tagjaiul újból kijelölték Anton Mocsonyi de Foen elnököt, Conrad Ottó igazgatósági tagot és Hargitay Bertalan ügyvezető igazgatósági tagot.

A hozott határozatok értelmében a kimutatott nyereségből a nyílt tartalékok lényeges dotálása mellett 5 százalékosztalék kerül kifizetésre.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen a következő kinevezések és előléptetések történtek: Lóránd Mór dr. központi cégvezető főcégvezetővé. Bu-

nacu Ioan, a bucarestii főtelepénél, Radó M. Lajos, Simon Tibor, Fetter Károly és Nagy Ferenc a központnál, Markovits József dr. pedig az aradi fióknál kereskedelmi meghatalmazottakká nevezettek ki.

Bleyer Sándor dr. kereskedelmi meghatalmazottat az oradeai fióknál cégvezetővé és helyettes-főnökké, Hegedűs Sándort a satu-marej fiók főnökévé és Róth Samut cégvezetői minőségben a fiók helyettes főnökévé léptették elő.

Zipser Frigyes kereskedelmi meghatalmazott a temesvári fióknál cégvezetővé nevezetett ki.

Rémhírtérjesztés miatt több embert letartóztattak Szlovákiában

Pozsonyból jelentik: A minisztertanács törvényrendeletet fogadott el, amely szerint a nagybirtokosokat átmeneti felügyelet alá helyezik és kényszergazdálkodást vezetnek be. A minisztertanács rendelettel eltiltotta a zsidókat a keresztény vallásfelekezettel és a keresztény istentiszteletekkel összefüggésben álló tárgyak és kevszerek készítésétől, illetve árusításától. Végső kimondotta a minisztertanács, hogy a kárpát-aljai illetőségűek nem vállalhatnak Szlovákiában állami szolgálatot.

A szlovák hatóságok titkos rádióadóállomást lepleztek le Eperjesen, amelynek segítségével rémhíreket terjesztettek a lakosság körében. Tizenegy embert letartóztatásba helyeztek.

Rádió

SZOMBAT, APRILIS 1.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek. Ritmikus torna. Háztartási- és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 17: Országór óra. 18.15: „Munka és Jövedv” óra. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: A világra. 20: Const. Gerota előadása. 20.15: „Április 1.” rádióhangjáték. 21: Rádió posta. 21.15: Rádiózenekar. 22: Rádióhíradó. Sport. 22.15: Hanglemezek. 23: Beszélő újság. 23.15: Stănescu zenekara. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: A kőbányai plébániai-templom ismertetése. 1.10: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 5.15: „Tarka gyermekdélután”. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.30: Károlyi Gyula zongorázik. 7.50: Magyar nóták. 8.45: Kőváry Gyula vidám csevegése. 9: „A zenélő óra”. Színmű három felvonásban. 10: Hírek. 11.20: Hangverseny. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.30: Jazz-hármas. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.10: Misszió üzenetek. 6.40: Felolvasás. 7.50: Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági fűlőrája. 8.20: Manga János előadása. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek.

Bécs. 20: Négyes. 21.10: Tarka-est. 23.30: Zene-kari hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közzélhető. Házasság szavankint öt lei. Minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala. Piata L. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik. Piata Badea Cărtan 3. — Kardos-trafik. Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-trafik. Calea Dorobantilor 2 III. kerület: Helfenbein-trafik. Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik. Piata Kütt. — Nőgrády-trafik. (Tivoli mellett) — Olariu-trafik. Piata Dragalina 6. Tele. fon 45—06. — Vitrek-trafik. Bul. Carol 54. — Galóczy-trafik. Strada Brătianu 15/a. Tele. fon 13.

Alkalmazás

Minden gazda keresetlik április 1-re egy kisebb gazdaságba. Jelentkezni IV. Str. Vacareanu 22. iskolaszolgánál. 826

Keresünk jól főző mindenest május 1-re csakis éves bizonyítvánnyal rendelkezőt. II. Str. Trei August 4. II. em. Redlinger. 828

Állást keres

Öregebb nő iroda takarítást vállal. Címeiket a kiadóba kéri leadni. 945

Mosást, vasalást vállal szegény tisztességes, tiszta asszony. Cím a kiadóban. 946

Elmennék üzletbe kiszolgálni, vagy kreszához is. II., Comuna I. G. Duca III. ucca 224. (Kardos-telep). 926

Kert ásást, fák és vetemények ültetését vállalja 4 gyermekes munkanélküli. Cím Sipos János, Ronat, Str. Tacit 11. 936

Fiatallány kezdő irodai állást keres Cím a kiadóban. 925

Lakás

Kétszobás modern, parkettás, fürdőszobás lakások azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmaster-nél. 676

Egyszobás garzonlakás I. kerületben április 15-re, vagy május 1-re keresetlik. Címeiket a kiadóban kérem leadni. 942

Kétszobás fürdőszobás lakás május 1-re keresetlik. Címeiket kérem leadni a kiadóhivatalba.

Szépén bútorozott különbejáratú uccai szoba, fürdőszoba használatlalt a Mária-szobor közelében kiadó. Cím a kiadóban. 790

A CFR magazin

április 6-án reggel 8 órakor a IV. kerületi állomáson

elárverezzi

a talált tárgyakat

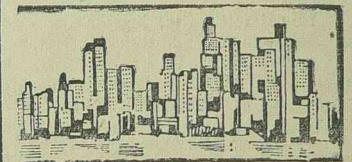
Atas-veteli

Az intézetten kívül álló vakok egyesülete kéri a tisztelt közönséget, hogy az általuk készített kosarakat, keféket, ecseteket, házcipőket és más hasonló árucikkeket Doja ucca 20 szám alatti eladási helyiségükben és a minden kerületben levő Prochaska liszterakotokban a legolcsóbb áron megvegye Minden vevő Istennek tetsző cselekedetével, ha a szegény vakokat ezen kis adománnyal segíeli. Az intézetten kívül álló vakok egyesülete. 754

Több száz kötet modern és klasszikus regény, lexikonok (Új lexikon, Révay és Meyers Konversations Lexikon), magyar, német és francia nyelvű jogi, filozófiai, társadalomtudományi művek és egyéb könyvek kötetenként is eladók. Cím: Róth, Arad, Sinagogei ucca 2—4.

HAPAG
gözösökkel a newyorki vilákiállításra

A „Hamburg“-osztály legelegánssabb hajói minden csütörtökön indulnak Hamburgból.

Pompás kirándulások az Amerikai Egyesült Államokban: Detroit, Chicago, Washington, Niagara zivésés, stb. Helyek csak mielőbbi jelentkezés esetére biztosíthatók.

Kérje a minden részletre felvilágosítást nyújtó prospektust!

Jelentkezések:

Hamburg-Amerika
Linie S. A. R.

Timisoara, I. Str. Mercy 1. Telefon: 86—66.

Hirdessen
a DÉLI HIRLAP-ban